

acı̇n

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Dr. Vakıf ÖZKUL

Zeki HAFIZOĞULLARI

Seyfi BEŞE

Nihat ASYALI

Osman GÜLER

Mustafa YÜZBAŞIOĞLU

Gülsun PAYLAŞAN

İsmail BEYDEMİR

Hurşit KUŞ

Akif UĞURLU

M. Cavit ALPASLAN

Ali SEYHUN

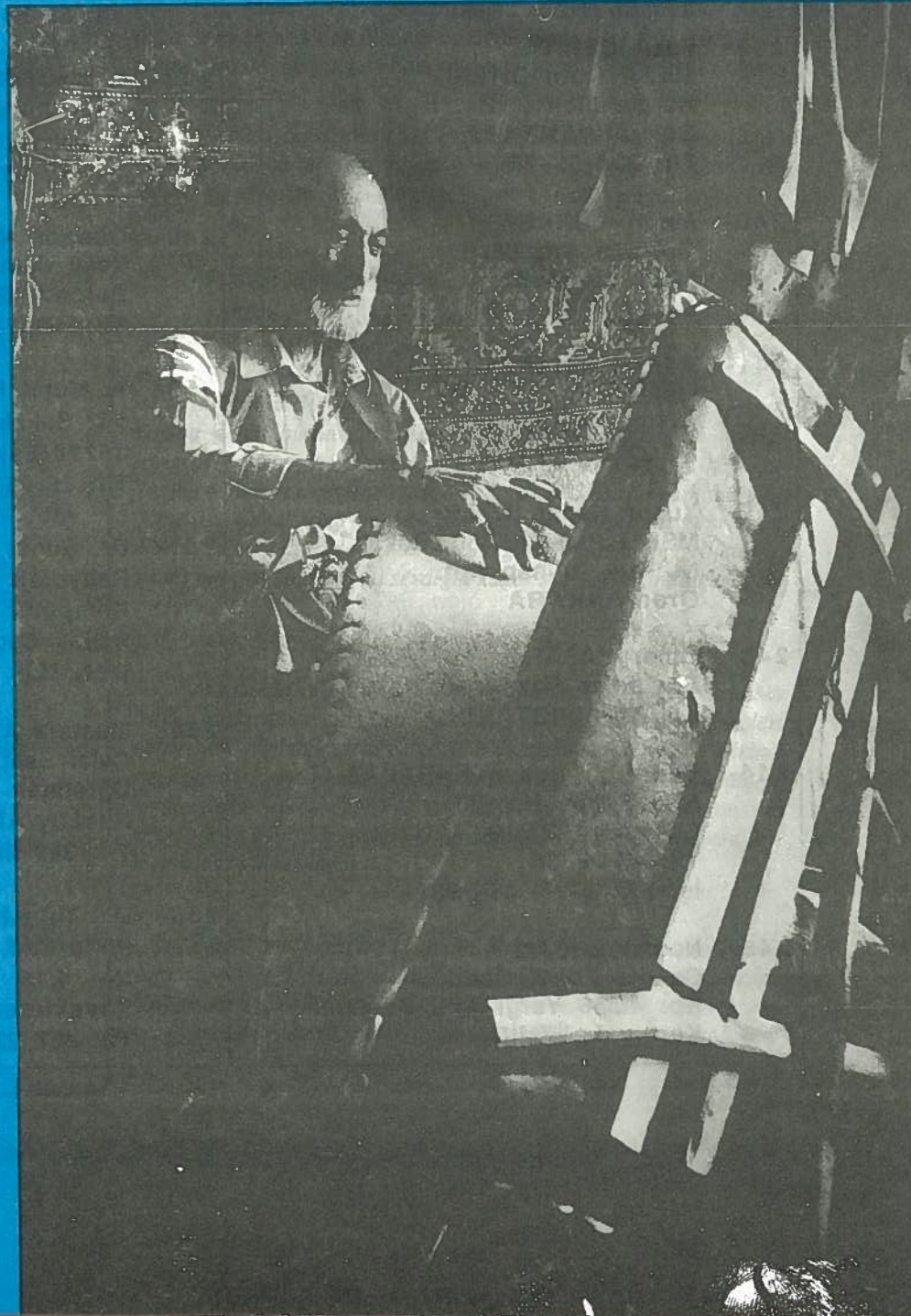
Dr. Kriton DİNÇMEN

Gültekin YANDIMATA

Seçil KAYA

Didem SOYLU

2/93

ABONELERİMİZ

- 237- Mustafa ÇELENK
ULUS Kız Orta Okulu
Müdür Yardımcısı
Ulus/ANKARA
Tlf: 311 26 68
- 238- Dündar UYANIK
Demir Cad. No: 38
Yeni Sanayi Çarşısı
Ulus/ANKARA
Tlf: 310 75 59
- 239- Fazıl CERİT
MESA Koru SİTESİ
Nergis Blok D. 2
Çayyolu/ANKARA
Tlf: 235 09 20
- 240- Metin TÜRKER
Grünter Str. 88
1000 Berlin 42
DEUTSCHLAND
- 241- Adnan BİNYAZAR
Mainzer Str. 9
D-1000 Berlin 31
DEUTSCHLAND
- 242- Yusuf Kenan ÖZER
MSB Lojmanları 60. Sokak
No: 1/9 Gülhan Apt.
Oran/ANKARA
- 243- Ömer YAŞAR
Bostanlar Sokak No: 11/4
Küçükyalı/İSTANBUL
- 244- Bedrettin Hasan KARAKAŞ
52/1 Sokak No: 80
Esendere/İZMİR
Tlf: 46 36 36
İş: 852 370 - 464 931
- 245- Necmi ERCAN
Cengiz Topel Caddesi
No: 40/56 Yargı Apt. Bostanlı
Karşıyaka/İZMİR

- 246- Servet-Mustafa BOSTANCIOĞLU
Mimarsinan Mah. 1420
Sok. No: 118 DDY. Lojmanları
Alsancak/İZMİR
Tlf: 63 23 94
- 247- İbrahim Cengiz YÜCEL
15/2 Sokak No: 4/13
Güzelyalı/İZMİR
Tlf: 85 63 48
- 248- Şeref YÜCEL
15/2 Sokak No: 4/4
Güzelyalı/İZMİR
Tlf: 85 62 10
- 249- Güngör NİKSARLI
Yeşil Cami Sokak No: 75/5
Balçova/İZMİR
Tlf: 595219
- 250- A. Murat FIRAT
502 Sokak No: 7
35270/Eşrefpaşa/İZMİR
Tlf: 55 26 52
- 251- Dr. Güner BİLGİN
Radyoloji Uzmanı
Kompütür Tomografi Merkezi
Saltak Cad. No: 219
DENİZLİ
- 252- Mustafa Ali ÇELİK
Celal Esat Arseven Cad.
Öğretmen Blok No: 331 D. 6
Hasköy/ANKARA
Tlf: 349 26 40
- 253- Diş Tbb. Hale Kılıç GÜNEŞ
Paris Cad. Ali Dede Sok.
No: 4/15
Kavaklıdere/ANKARA
Tlf: 427 23 30

Sahibi
AĞIN Kültür ve Dayanışma Derneği
Adına
Dr. VÂKIF ÖZKUL

★

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MUAMMER NİKSARLI

★

Yazı Kurulu
Nihat ASYALI
Dr. Vâkif ÖZKUL
Nihat İSPİR
Rüştü ASYALI
Muammer NİKSARLI
H. Cüneyt ÖZKUL
M. Cavit ALPAŞLAN
Yıldız İRENGÜN

★

Yazışma Adresi
Necatibey Cad. Uysal Apt. No: 20/16
Tel: 230 11 54 06430 - ANKARA

★

PTT 101843 NOLU
Çek Hasabı

★

Gönderilen yazılar yayınlansın
yayınlanmasın iade edilmez ve
telif ücreti ödenmez

★

DERGİMİZ AYDA BİR ÇIKAR
Yıl: 3 Sayı: 18
ŞUBAT - 1993
Dizgi-Grafik: Biçem Dizgi Üniteleri
Baskı: Tahrir Ofset - 229 91 55

★

Kapak: Erdal YAZICI
(Kaybolan Zanaatlar)

SEVGİLİ UĞUR

İsminin yeni yeni duyulmaya başladığı yıllarda seni tanımıştım. Atatürk döneminin meclis başkanlarından birinin torunu olan ve sosyalist görünen bir hanım âhbabım "Salon Sosyalisti Uğur Mumcu" diye tanıştırmıştı. Aradan uzun yıllar geçti. daha nicelerini tanıma olanağı buldum. Kimi ileri gitti, kimi geri. Herkes layık olduğu yeri buluyordu. O günden beri, oturumlarda toplantılarda karşılaştık bile yazılarını yanımdan hiç ayırmadın.

Dostların, meslektaşların senin için o kadar çok şey yazdılarki (Yazılar bitince bir kitap olarak yayınlanacağından kuşum yok) ben ne yazabilirim. Bazı alıntılar yaparak anmak istiyorum seni.

"Sevgili dostum kardeşim..."

Yiğitlik en çok sana yakıştırdı. Hiç kimsenin haketmediği kadar senin sıfatını kahramanlık. Canı cebinde bir yaşam tarzı seçmiştin ve yılarca senin kara haberini duymak korkusuyla titremişti yüreğimiz. Bu ülkede düşünen, namuslu, yurtsever aydınların başına gelen bütün zulümlerden payını aldım. Bunca hırsız, uğursuz ve soyguncu ülkenin sefasını sürerken, sen hep bir düşünce namusu peşindeydin. Sen bizim kuşağımızın kahramanıydın. Şimdi Uğur mumcu ismi dah da büyüyen bir kahraman olarak gelecek kuşaklarda bir efsane gibi anılacak. Sevgili karını, güneş parçası çocuklarını sevdiğin kadar seviyorum bu ülkenin insanlarını.

◆

"Arkasında bilimsel makaleleri, binlerce köşe yazısı, baskı üstüne baskı yapan kitapları, aylarca kapalı gişe oynayan piyesleri vardı. türkiye'nin en etkili en güçlü kalemlerinden birisiydi. Birinci sınıf bir avukattı. İdare ve ceza hukukunda en yetkin bilimadamlarına ders verecek yetenek ve ehliyeteydi. Yarın onu sonsuza uğurlarken, karanlık güçlere Uğur Mumcu'nun vereceği mesaj kalemi kadar güçlü olacak."

◆

"Yürekli ve dürüst bir insandın. Kendi doğrularını öylesine savunurdun ki genellikle en ufak bir taviz vermeye yanaşmazdın. Hoşgöründen söz eder ama bükülmezdin. Demokrasi adına terörizme karşı mücadele devam edecek bu topraklarda. Merak etme! Senin

(Devamı 15. Sayfada)

YOLUN BİTTİĞİ BELDE, AĞIN

Zeki HAFİZOĞULLARI

(Remzi HAFİZOĞULLARI'na)

"Yarım İstanbul'lu Eğin'li misin
Sılaya Gelmeye Yeminli misin
Tez Gel Ağam Tez Gel Eğlenmeyesin
Elde Güzel Çoktur Evlenmeyesin"⁽¹⁾

Ağın coğrafi konumu dolayısıyla hep yalnızlığını yaşayan bir belde olmuştur. Ağın'dan yol geçmez, yol da başlamaz. Ağın, yolun bittiği yerdir. "İsa Bu Köye Uğramadı"⁽²⁾ Bundan sonra uğrayacağı yok... Bugünkü şartlarda Ağın'dan bir yolun geçeceğini düşünmek sadece bir hayaldir.

Ağın çevresine kapalı bir beldedir. Ağın, vadilerinde yetişen birazcık sebze ve meyva dışında hiç bir şey üretmez. Ağında endüstri bitkileri yoktur. Ağın'da halkının ihtiyacı dışında bir şey de tüketilmez. Ağın'a hakim olan ekonomik yapı "kapalı ekonomi"dir. Bu dün böyleydi, bugün de böyle olmakta devam etmektedir.

Ağın'da "Ardıçlı" ismi vardır ama orman yoktur. Keban'ın gümüş madeni Ağın'ın dağlarının ağaçlarını tüketmiştir. Bugün Ağın'ın dağlarını değersiz meşe ağacı toplulukları, halâ "Bulgur Ateşine" direnen bodur alıç ağaçları süslemektedir. Meyva ağaçları kışlık odun olur

Ağın'da. Eskiyen bademliklerin bugün işe yarayan bir tarafı da yoktur.

Ağın'da bir sanayi gelişmemiştir. Maden yoktur, endüstri yoktur. Bir deri fabrikası vardı ama hayvancılık yoktu. Bugün deri fabrikası da kalktı. Barajın arkasında kalmıştır Ağın. Barajın Ağın'a yararı olmamış zararı olmuştur. Vadilerdeki ekilebilir arazinin büyük bir kısmı baraj suları altında kalmıştır. Bu arada Ağın sadece verimli topraklarından değil yolundan da olmuştur. Artık Ağın'a feribotla gidilmektedir. Ağın'lıya baraj dolayısıyla istimlak parası" ödenmiştir. Ancak verilen paralar bir sermayeye dönüşerek işe yaramamıştır. Bugün Ağın dünden daha yoksuldur.

Bu fiziki - ekonomik yapı, göçü Ağın'ının yazgısı haline getirmiştir. Göç Ağın'ının kültürüdür. Dün de bugün de Ağın'da hep "Gurbet Türküleri" söylenmektedir. Bu yazgı değişmedikçe bu böyle devam edecektir. Bir yerlerden göç ederek gelen insanlar birgün "Ağınlı"

(1) "Dilonun" eşliğinde "Gani Dayı", tütsülü kafasıyla klarnetinin tuşlarına yüklenerek, sonbahar göğü altında bu nağmeleri çıkarırken Ağın'lı gençler halay tutarlardı. Bu gençlerden birisi de ecdadının hasletini yüreğinde duyan ve bugün benliğini Ağın özlemi sarmış olan Dr. Vâkîf ÖZKUL'dur. Kendisine başarı diliyorum.

(2) Carlo Levi bir İtalyan yazardır. "Cristo non s'è fermato ad Eboli" isimli kitabında İtalya'nın yoksul bir kasabasını anlatır. Bu kitap "İsa Bu Köye Uğramadı" adıyla Türkçe'ye çevrilmiştir.

olmuşlar. Ve daha sonra göç başlamış, Ağınlılar bu kez başka yerli olmuşlar. Çoğu dönememiş bir daha Ağın'a. Gurbette ölenler gurbet ellerde kalmış. Ağınlılar giderek son uykularını gurbette, uyumaya almışlar. Ölülerimizden sadece bir "nefes" gitmiş Ağına. Kim, ne zaman, nerede öldü bilinmez. Anadolu topraklarında Ağın'lı Yunus Emre'nin garipleri olmuştur.

Ağın'ın sorunu yoksulluktur. Açıkçası, teknik bir deyimle geri kalmışlıktır. Dün de, bugün de, Ağın, "çerçi ekonomisinden" "pazar ekonomisine" geçememiştir. Ancak, Ağınlı, Türkiye'deki değişimleri de sezinleyerek, yokluğu yenmeye çalışmıştır. İpek böcekçiliğine başlamış Ağınlılar. Ağın'ı Bursa sanmışlar. Dut ağaçlarını kesip yapraklarını ipek böceklerine yedirmişler, ancak başarılı olamamış. Naylon çıkmış, ipekçilik bitmiş. Ağın'da bir ipek sanayii oluşmamış Ağın'lı el tezgahlarında bez üretmiş, ama İkinci Dünya Savaşı'nın bitmesiyle birlikte bez tezgahları tarih olmuşlar. Ağın'da sebze ve meyva boldur. Suyun öteki yanında hububat yetişir. Ağın'ının hayvanlarını beslemek için samana ihtiyacı vardır. Akın akın Karşıgeçe'den eşeklerle saman çekilirdi. Tek ulaşım aracı "Gemi" tabir edilen saldı. Bazen su geçit vermez insanlar günlerce suyun bu yakasında veya öteki yakasında kalırlardı. Üstelik sal tehlikeliydi. Ağınlı bu iki yakayı birleştirmeyi, böylece ticareti canlandırarak yoksulluğu kırmayı düşündü. Murat üzerine tahtadan asma köprü yapıldı. Köprüden küçük araçlar da geçebiliyordu. Artık Karşıgeçeliler Ağın'a Ağın'lılar Karşıgeçeye gidebiliyorlardı. Önemsiz de olsa takasa dayalı bir ticaret başlamıştı. Bu arada, Baraj bitti, köprü gitti, Ağın'ın çevresiyle olan irtibatı kesildi. Otuz iki köyden ancak onaltısı barajın sularından kurtulabildi. Ağın en verimli topraklarını kaybetti. Çabalar boşa gitti. Ağınlı daha ağır bir yoksulluğun pençesine düştü, ama yenilmeyi yediremedi. Ağınlı gene silkindi, bir deri fabrikası kuruldu Ağın'da. Bir süre sonra o da kapandı. Şimdi yeniden açma teşebbüsleri var.

Ağınlı, bu çabalarını sürdürürken, yoksulluğu yenmede okumaya düşmüştür. Zaten bir okul vardır Ağın'da. Birileri bir meşale yakmıştır. Ağınlı çocuklar uysaldır, çalışkandır, zekidir. Okul çocuklarla dolup taşmış, Ağın sokaklarında okul şarkıları söylenmeye başlamış, petek bal vermiş, oğul vermiş. O sıralar Köy Enstitüleri açılmış, yatılı okullar açılmış. Bu kez okul köylere gitmiş. "Olimpos Dağı'nın tanrılarında ateş çalınmıştır." Ağının köylerinde yanmaktadır. Her yerde okuyan çocukların sesleri çınlamaktadır. Okuma bir bayram şenliği olmuştur Ağın'da. Ama kimse, oğulun kovanı terkettiğinin farkında değildir. Bir yerde, hasretlik de olsa, büyükler olandan memnundur, çünkü çocuklar, okuyup memur olacaklar, yoksulluktan kurtulacaklar, ve bir gün dönüp gelecektir. Çocuklar olandan habersizdir, ama eğlenceli gelmiştir okumak. Böylece Ağın'lı tarafından yoksulluğu yenmenin yolu olarak görülen okuma, kitlesel göçün anası olmuştur.

Daha sonra Ağın'da Ortaokul, arkasından Lise açılmıştır. Bu olgu göçü daha çok hızlandırmıştır. Bugün köylerde öğrenci yoktur, ilkokullar kapanmıştır. Ağın ilkokulu, ortaokulu, lisesi oğul veren kovan olma niteliğini yitirmekle karşı karşıyadır maalesef. Ağın bir viraneye dönmek üzeredir. Bir şeyler değişmedikçe, bu yitmeyle, acı ama, Ağın bir gün Belediyesi yanında ilçe olma sıfatını da yitirecektir. Birileri Ağın'lıya Ağın'da iş vererek, Ağın'ının hayat düzeyini yükselterek bu acımasız göçü durdurmak zorundadır.

Ağın'dan çıkanlar artık gurbeti yurt tutmuştur. Evlenmiş, oralara yerleşmişlerdir. Ancak orali olamamışlardır. Kafalarında hep bir Ağın hayali olmuştur bu insanların. Genelde bu insanlar Ağın'a, Ağın'lıya yardım etmeyi, Ağın'lıları birleştirip bütünleştirmeyi amaçlamışlardır. Amaçlarına ulaşmak için "Ağın Dernekleri" bulunmaktadır. Dernek, büyük gayretlerle çıkan bir yayın organına da sahip bulunmaktadır. Ancak bu yayın organında daha çok şehre göç etmiş kırsal kesim insanının özlemleri dile getirilmekte yahut

genel kültür konularına yer verilmektedir. Oysa Ağın'da doğup şuuraltı Ağın'da oluşan insanların sıla hasretlerini dile getirmek, Ağın'ın ve Ağınlı'nın sorunlarını ortaya koyup çözmek değildir. Ağın'ın sorunu göçtür. Bu tüm Doğu Anadolunun sorunudur. Göç durduğu zaman Ağın'da hayat başlar. Bugünkü durumda göçü durdurmak, göç edip gidenleri Ağın'a döndürmek artık bizim elimizde, hiç kimsenin elinde değildir. Bu bir yazgıdır.

Gurbeti yurt tutan Ağın'lıların çocukları olmuş, çoğalmıştır. Türkiye'nin çeşitli kentlerinde yeni bir nesil ortaya çıkmıştır. Bu nesil kırsal kesim insanının mayasından oluşmuş olan kentli Ağın'lıdır. Doğal olarak bu insanların kafasında, gönlünde Ağın yoktur. Bunlar ne Ağın'da doğmuş, ne de Ağın'da büyümüşlerdir. Bunlar kent insanıdır. Ankara'lı, İstanbul'lu, İzmir'lidir. Bunlar için Ağın bir sıla değildir, baba yurdudur sadece, sıraları başkadır bunların. Bunlar bugün doğup büyüdükleri, evlendikleri, iş tuttıkları kentlerde yüzler, binlerle ifade edilmektedirler. İşçidirler, mühendisler, doktor, avukatırlar.

Çıkanları kentli insanının çıkanlarıdır. Sorunları kentli insanın sorunlarıdır. Dağdaki alıç, bağdaki cevizin onun şuurunda yeri yoktur. O güneşten, kumdan hoşlanır. "Pizza" yer "Cola" içer. Tatillerde denize koşar. Şarkı kültürü yoktur, "Allı turnamı" bilmezler, "Pop'tan hoşlanırlar. Bu doğaldır, çünkü bugün kentli yaşamı budur. Böyle olunca, kentli Ağın'lıların sorunları, özlemleri, duygu vedüşünceleri doğal olarak kendilerinden geldikleri Ağın'lıların sorunlarından, özlemlerinden, duygu ve düşüncelerinden farklı olacaktır. Elbette farklı sorunların çözümleri de farklıdır.

Demek ki, bugün, Ağın'dan büyük göçü başlatanlar, gurbeti yurt tutanlar, Ağın'lıların geleceği değil geçmiştir. Ağın'lıların geleceği artık bir yerin yerlisi olan, yerlisi olduğu yerin siyasal, ekonomik, toplumsal ve kültürel hayatına katılma becerisini gösteren Ağın'lılardır. Bunlar, çiftçilikten başka bir becerisi olmayan kırsal kesim insanının hamurundan olmuş, geleceğin tohumunu içinde taşıyan kentli insanlardır.

Hâlâ bitmeyen sıla hasretini yüreğinde duyan Ağın'lıdan kentli Ağın'lıya selam olsun...

Teşekkür

Annemiz Şadiye Turan'ın vefatı nedeniyle gerek telefonla ve gerekse bizzat gelerek taziyetlerini sunan, acımızı paylaşan değerli Ağın'lılara ve tüm dostlara teşekkürlerimizi sunarız.

Evlatları ve Kardeşleri

AĞIN'DA YAŞAM

Seyfi BEŞE

Orijinal bir köy sayılan Ağın da yaşam, güçlükleriyle, kolaylıklarıyla acı, tatlı taraflarıyla bir bütün teşkil eder. Cumhuriyet dönemine kadar olan bölüm, ondan öncesine kadar bambaşkadır. Erkek, kadın yaşayışları birbirine karışmıştır.

Mart, 22'de ilkbahar başlamıştır. Erkekler geceden kalkar öküzlerini yemler, çiftini sürer, öküzlerini sığır çobanına katar, bağını taşın altından çıkarmaya gider, yahut budamaya, ya da sarmaya, veya kazmaya, başlar.

Bağda işi yoksa tarlaya soğan, salatalık, biber, patlıcan, domates, kavun, karpuz, fasulye, havuç, maydanoz v.s. ekmeye gider. Akşam güneş aşarken eve gelir, ertesi gün aynı şekilde devam eder.

Kadınları sabah erkenden kalkar, ineğini, koyununu, keçisini sağlar, hayvanlarını davar çobanına katar, avlusunu süpürür temizler, sütünü Hapa götürür. (Hap, 3-5 komşu sütlerini birleştirirler, her gün bir evde, yoğurt yapıp yağ çıkarırlar, ölçekle alır, ölçekle verirler, ölçeğin adı (Haz) dır. Bu, çatal bir ağaçtır, süt çatalla kadar çıkar, ölçüm tamamdır) evine döner yemek yapar, kocası hangi işte ise ona yemek gönderir veya götürür. Kocasına yardımcı olur. Bağın odununu toplar, otunu yolar, tarlada da sebzeleri çapalar akşam, eve geldiği zaman, hayvanları eve gelmişlerdir. Onları sağlar, yemek yapar kaplarını yıkar, çocuğuda varsa, o da kendisiyle beraberdir.

İlkbaharsa:

Kışboyu çıkıncında eğirdiği ipliğini çözer

(dokunmaya hazırlık) kuyu denen ilkel bir dokuma aletinde dokur. Sonra hayvan gübresinde iki gün ıslatır ve kır çeşmelerinde üç gün yıkar beyazlatır. Sarıçizgili yapmıştır, bundan şalvar yapar, satranç yapmıştır, bundan gömlek yapar, düz olanından da iç çamaşırı yapar. Mevsim yaz ise,

Erkekler: gündüz, akşama kadar ekin biçer akşamdan sonrada ya bağ sular veya tarlada sebze sular. Tarla uzun sürer, bazısı ırgatla, erken bitirir, bazısı vaktinde bitirir, bazısı da çok geç kalır, (imece), yardım usulile bitirirdi. Büyük çocuklar sahra taşırlar (Sahra, ekin biçilir bağ yapılır, eşeklere 6, katır ve beygirlede 8 bağ yüklenirdi buna bir şahra denirdi). Küçük çocukların yeri ya bir taş, ya bir ağaç veya bir bez parçasından yapılmış bir çadır parçasının gölgesiydi. Burada, sineklere, böceklerle ve kaderine terk edilirdi. Büyük çocukların bir ödevi de, yakınçeşmelerden ekin biçinlere su taşımak, Kadınlar da, fırsat buldukça, sebzeleri zararlı otlardan temizleme işine giderler. Düğün sürmede uzun süren bir iştir. Öküzlerle sürülür (tane saptan ayrılır) sürülen, arpa, buğday ne ise savrulur samanı, ekini eve taşınır.

Kadın, erkek, çocuk hep beraberdir tarla ve harman biter, tahıl ekinin bir kısmı bulgur bir bölümüde un olacaktır. Önce yıkanır kurutulur, sonra kazanda kaynatılır, bezler üzerinde kurutulur, taşları temizlenir, dingin taşı altında kabuğu çıkarılır, taş el değirmeninde veya makinede çekilir.

El ile, çeşitli kalburlardan geçirilir, lapalık, pilavlık, çorbalık diye ayrılır. Döğme (göce kedime, yarma) denenide yıkanır yine dingin

taşı altında kabuğu çıkartılır. (dink kocaman bir yontulmuş taşın, bir eksen etrafında bir at tarafından döndürülmesi) pilavı, çorbası, özellikle aşuresi yapılır.

Büyük bir bölümüde unluktur. Ağın dere-sinde 5 tane su değirmeni vardı. 2 tanede Arapkir çayı üzerinde (köhbinik, ayvancık) Çayı vardı, buralarda üğütülürdü, bir yıllık olarak, çuvallara, sandıklara yerleştirilirdi. Bu arada pamuk ekimide başlı başına bir işti. İlk olan meyve kirazdı, onu dut izlerdi sonra zerdali, kayısı, üzüm, elma, armut en sonunda beyaz (Amasya) üzümü ve nar olurdu. Eriklerde bu arada olurdu. Zerdaliler, erikler bağda kurutulurdu (çir yapılırdı, elma, armut bağda kurutulurdu (kak) yapılırdı, patlıcan, biber kurutulurdu, bunların hepsi kışa hazırlıktı. Kışılması, kışarmudu, kışkavunu ve karpuzda kışa hazırlanır. Kiler denen yiyecek deposuna bunlar konurdu. Bir sürü de küp vardı, 2-3 küp içinde turşu, birinde mercümek, birinde nohut, birinde muhaşer, birinde dut kurusu bir sandıkta ceviz, bir sandıkta üzüm pestili, bir sandıkta dut pestili, bir sandıkta tarhaha (üzüm şirası içine döğme konursa tarhana un konursa kimitik) ve kırımtık, bir küpte dut unu (dut kurutulur, içine biraz badem içi birazda leblebi konur el değirmen taşında çekilir dutunu olur).

Bir kışlık yiyecek kilere konmuştur. Sabah, mercimek, bürğüce, bulgur karışımı bir çorba. Öğle mercümekli pilav, akşam muhaşarlı pilav, (muhaşar: cinsi küçük olan bir tür nohut el değirmen taşında çekilir buna muhaşar denir). Tatlı; dut pekmezinden un helvası yapılır, üzüm ve dut pekmezleride bu ihtiyacı giderirdi. Taş, el değirmeninde buğday öğütülür, çapı 10-15 santim olan bir daire şeklinde ekmek yapılır hırıç kuliği denir) yayıktan taze çıkan tere yağında kavrulur) buda güzel olurdu. Su gözlerinde soğutulmuş ayranlı çorba ile boranıda yazın sıcaklarda aranan içeceklerdendi, (borani gemiz otu haşlanır içine hiç bir şey koymadan ayrana katılır).

Gelir durumu: Üzüm satar, nar satar, elma, armut, kayısı, tahıl satar çok az miktarda, her evden bir memur yetiştiği için iktisadi durumu

daha çok bunlar etkilerdi. Belki gurbete gidenlerde etkili olurdu. Elazığ'a eşeğe iki sepet üzüm yükler iki günde götürür satar, sabun, gaz, tuz, ayakkabı, giyecek alırdı. Giydikleri ayakkabı olarak arkası kapalı terliğe benzer yemeni, elbise iç çamaşırdan sonra içlik denen bir mintan, yaşlı erkekler topuğa kadar önü açık bir entarı, kışın yamalı bir palto ve başında bir fes. Gençler önü açi' entarı yerine fistan, kadınlarda fistan giyerlerdi, şalvarda geysilerin başında gelirdi Kadınlarında, bindallı çarşaf, peçe ravaçta idi. Bu giysiler çok kez kendi dokuduğu bezden yapılırdı. Ayağa giyilen başlıca ayakkabı çarıktı, hayvan derisinden yapılırdı. Bilmecesi de vardı (bir ağzı var yüz gözü, üç ay müslüman dokuz ay düzü) üç ay kış yaş dokuz ay kupkuru ayağı yaralar). Sosyal yardım, zakat, fitre, dini bayramlarda oilhasa kurban bayramlarında fıkralara yardım edilir. Bu bayramlarda da biz çocukların en büyük zevki, bayramlaşmaya gittiğimiz evde, ayranlı çorba ikram ederler. Biz çorbayı yemeden daha ziyade evin yaşlı hanımı sandığından çıkarıp getirdiği şimşir, çorba kaşıklarının arkasındaki yazıları okumak bize zevk verirdi. Akça israf eylemekten kendini pek sakla pek düşmana kalırsa kalsın dosta muhtaç olma tek, akrabanın, akrabaya ettiği akrep etmez. Sev seni seveni hak ile yeksan ise, sevmeseni sevmeyeni Mısıra sultan isede. Bayramda çocuklar tam serbestiye sahipti. Bir de Toy, denen bir adet vardı. Fakirlerin çocukları doğduğu zaman, beşik toyu yapılır, komşular davet edilir her giden onun ihtiyacı olan şeylerden götürür. Fakirin bir ağaç elması varsa, elma toyuna davet eder yine onun ihtiyacı olan şeyler götürülür, bir elma alıp dönülürdü.

Son baharda, yapraklar dökülmeden, kavak, söğüt ve öteki budanacak ağaçlar budanır, sütlüğen denen bitki toplanır, bunların yaprakları koyun ve keçilere verilir, ağaç kismıda yemek pişirmek ve ocakta ısınmak için yakılırdı. Yine, dağlardan (kes) denen dikenler toplanır, harmanda sürülür, samana katılır hayvanlara verilir.

Bağlar bozulur, üzümler ya eve taşınır, üzüm ürünleri evde yapılır, yahut bağa,

araçlar taşınır orada yapılırdı. Bağlarda türküler şarkılar söylenir, sohbetler edilir, şakalar yapılır, şiirler söylenir örneğin (Büşürmem bağda yemem tarhana adık oğlu yatakları arhala) gibi deyimlerle neşeli geçerdi.

Üzümler bitince ilk iş bağın ağaçlarını (serpine) çekip yerleştirmek, 3-5 yüz tane, sonra bağı, kar tamamen kapatsın diye taşlarla bastırmak. Sonbir işte nar ağaçlarını kışın soğuktan donmaması için toprağa gömmek. Güz buğdayları da ekilir, sulu tarlalar erken yeşersin diye sulanır (poşavar) denir bunu Nar ağaçları kışın soğuktan donmasın diye toprağa gömülür.

Kışın kadınların işi erkeklerden daha zordur. Pamuklar eve gelmiştir. Çırçır (iki silindiri elle dönen basit bir aletle) çekirdeği ayrılır, sonra halaç, kesim şeklinde atar ve bir odaya yığılır, ince çubuklarla belde yapılır (belde 20-25 santim uzunluğunda, bir parmak kalınlığında bir roledir) bunlardan 20-25 tanesi, bağlanarak küle denen yumak yapılır. Kış boyu, çırkık denen ve yine kol kuvvetle çevrilen basit bir alette iplik yapılır, bir ev de kaç kadın varsa o kadar çırkık kurulur, sabah-tan gece yatana kadar devam eder.

Erkekler: Hayvanlarla meşgul olurlar, kar yağarsa evlerin üzerindeki karı sokağa atarlar (kürürler) yağmur yağarsa dam loğları (evin üzeri toprak olduğundan, loğ denen, taştan yapılmış, 50-60 santimetre uzunluğunda 30-50 santimetre çapında silindirik şeklindeki bir taşı yuvarlamak suretile, bastırılır ve yağmur suyunun akmasına engel olunur), ava gidilir, keklik, tavşan avına kıştan önce keklik avını evciklerde yaparlar (evcik kekliklerin kış yolları üzerine çapı 1-2 metre, derinliği 50-60 santim yer kazılır iki kol halinde 60-70 derece bir acı açıklığında çalı dizilir, keklik o çalıyı izleyerek evciğin önüne atış yerindeki yemi yemeye gelir, avcı atım noktasında avlanır. Geceleri her mahallede, az çok zengin olanlar, bir oda çaçarlar, burada toplanılır geceleri bu bir ahır sekisidir. Gelen müsafirde buraya gelir, hayvanı varsa onu ahıra kendisi de odaya yerleşir. Bazen kar yağar yollar kapanır, haftalarca kalır.

Burası bir çeşit kulüptür, bütün konular konuşulur, bazan kitap okunur toplu halde dinlenir bazan hikâye ve masal anlatılır. Bazen da muziplikler yapılırdı.

Örneğin, odanın birinde saf meşrep Süleyman efendi adında birisi oda sahibinden, memuriyet alması için bir dilekçe yazmasını ister. Süleyman efendi kağıdı, zarfı, 16 kuruşluk pulu getirir, oda sahibi dilekçeyi yazar ve okur: Tarla olsa tohum mohum ekerim, çırkık olsa iplik miplik bükürüm bana memuriyet vermeyenin geçmişini..... kerim. Süleyman efendi küplere biner, ama iş işten geçmiştir. Kağıt, zarf. 16 kuruşluk pul parası gitmiştir, bu kadar para ile 80 yumurta alınır.

Bazı gençlerde, guruplar halinde evlerde ceviz oynarlardı. Hayvanın aşık kemiği bu oyunun aletiydi, ceviz 10-100 adet tutulur, kemik cukoturursa karşının tuttuğu cevizleri alır, yoksa verirdi.

Biz çocuklar da çırkık eğrilen odada bir mum ışığında ya bir bezir fitili ışığında bir köşede ders çalışırdık. Gazyağı dışarıdan geldiği için yoktu. Ancak Cumhuriyetin ilanından sonra geldi, o zamanda çıra denen, yüz, gram gaz alan, teneke bir koniden ibaret olan bir ışığa kavuştuk. Sonra lamba daha sonra lüks lambasına daha sonrada elektriğe kavuştuk. Kışın çengel asmakta bir zevkti. Evin damına çıkılır, bir urğanın ucuna bir çengel bağlanır bacadan aşağı sarkıtılırdı, ocağın önünde oturanlar, Üzümler mamullarından hangisi varsa o takılır yukarıdakiler çeker sevinerek yerlerdi. Yollar kar kürtüğü ile dolu olduğundan hemen her evin damına çıkılırdı.

Ocak sabahtan akşama kadar yanardı, fakat ev ısınmazdı. Çünkü baca yanan odun, tezek, çırpı hepsinin sıcaklığı beraber evin öteki ısısını da alır götürürdü, önünde oturanların palto sırtlarında, ne yaptıklarını soranlara önüm nohut kavurur, arkam harman savurur, yani ısınmadığını anlatır. Böylelikle kışta bitmiş 22 Mart gelmiş yeni yıl başlamıştır.

HOŞGELDİN BEBEK

Sel suları, yangınlar,
açlık ve buzulçağı...
N'olmuş yanı, vız gelir,
İnsan kaçın-kurrası !..

Kokladık bebekleri,
okşadık çiçekleri,
savaşlara soyunduk,
balık tuttuk derede...

Atı, ağacı sevdik,
Sevdik peygamberleri;
Musa, İsa, Muhammed,
bir de bizim Beethoven...

Deniz dedik, kuş dedik...
Akan zamana karşı
yakaladık güneşi,
ayırdık yedi renge.

Atlar, otlar, gökyüzü,
bahçelerdeki bahar!...
Ya şu insan olmasa
kim söyler türküsünü?..

Hadi bebek, agucuk,
geleceğe gülümse!...
Sözcükleri yarattık,
posta koyduk ölüme,

Sürdük tarlayı, sürdük...
Sürdük tarlayı, sürdük...

Nihat ASYALI

YAŞAM VE ÖLÜM ÜSTÜNE

Osman GÜLER

Ne doğan güne hükmüm geçer

Ne halden anlayan bulunur.

Ah aklımdan ölümüm geçer

Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur.

C.S. TARANCI

**koşar — Çoktandır tekneyi aldı sular — Çoktandır
ümitler sende ölüm."**

Zamanı, güvensiz yaşamanın verdiği acıyı düşünün: "Ne yardan geçilir ne serden — Korkuyorum bu gecelerden — Bel bağladım tepelerden — Gün doğmayabilir bir daha."

Ölümü düşünmek iyidir ama, beklemek kötü: "Aynada zıfır bir gecedir — Bütün zulüm bu suçsuz kalbedir — Sabır tespihim kopmak üzeredir — Ne gün kalacak bu perde ölüm."

İşte şair bize cehennemin ne olduğunu da gösteriyor: "Yaşaran gözlerime bak — Ben yalan söylemek bilmem — Her şeyim güneşte çıplak — Nedamet bende cehennem."

Cennet için de şöyle diyor: "Ölmek varsa günün birinde gayri — Göz nuru, el emeği, alın teri — Yaşadığım iyi kötü günleri — Değişmem hiçbir cennet masalına."

Anlatamamak ölenin ise, anlamamak da kalan yakınların tükenmez acısıdır: "Ne güler yüz kâr etti ne tatlı dil — Çaresiz bıraktı bu sahil — Kanm, kardeşim, anam, babam dahil — Hiç kimselere dert anlatamadım."

Dünya güzelliklerinden ayrılmak ne kadar zor gelse de ölüm, doğanın ve yaşamın acı gerçeğidir. Her gerçeği ne kadar benimsiyorsak, bu gerçeği de o kadar duygu ve düşünce alanımız içinde bulundurmamız. Bu yakınlık bize yaşamı daha anlamlı ve zevkli yapacaktır. Ne var ki: "Ölmek değildir Ömrümüzün en feci işi — Müşkül budur ki ölmeden evvel ölür kişi."

Ölüm gerçeğini kabullenmekle birçok şikâyetlerimizi unutacak, hoşgörülü bir insan olmanın erdemine kavuşacağız. "Yalnızlık nedir göreceksin öldüğün zaman."

Önemli olan yakın ve uzak çevremize iyi yapıtlar, iyi bir ad bırakacak kadar yaşamaktır: "Geldi çatı en son ölmek — Ne bir yemiş, ne bir çiçek — Yanıyor güneşte petek — Bütün bal anda kaldı." Dedirtmek, acıyı artırıyor.

"Gök parçası, dal demetli, kuş tüyü — Alistığımız bir şeydi yaşamak." Diyen şair, bize nasıl yaşayamamız gerektiğini, sanatın kalbe işleyen dizeleriyle şöyle sesleniyor: "Ne vefasız geçmişten hayır var — Ne gelecekler imdada

Yine de katlanmak gerek: "Bir kere misafire çıkmış adım — İstesen istemesen gideceksin — Mihnet payı da olsa bu hayatın — Güler yüzle katlanmayıp neylersin."

Evet nihayet: "Kalmadı ümidin soluk ve cılız ışığında bereket — Ve ölüm, kapımda kışner, sabırsız bir at oldu nihayet."

Ölümünden korkmak olmaz: "Korkacak ne var — Bir parça metin olmak yeter Kısmetimiz kalkmış diyerek buralardan — Bir gurbet yolculuğu niyetine — Eşe dosta veda edersin — Beni unutmanın dersin."

Ölümün zamanlısına, adaletlisine ne denir: "Neylersin ölüm herkesin başında — Uyudun uyanmadın olacak — Kimbilir nerde, nasıl, kaç yaşında — Bir namazlık saltanatın olacak — Taht misali o musalla taşında."

"İşte! Olup olacağımız bu cenaze — Geçiyor caddeden vakur ve sâde — Dalgalar misâli omuzlar üstünde."

Böylece: "Fânî ömür biter bir uzun sonbahar olur." ölüm asude bahar ülkesidir, bir rinde "Rahatça dal, ölüm, sonu gelmez bir uykudur" "Kad-rini seng-i musallada bilip ey Bâkî — Durup el bağlayalar karşına yârân sâf sâf." "Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sâdâ imiş." güzel dizeleri anımsarız.

Asıl iş yaşamın özünü kavramaktır: "Ben aşk adayıyım — Sevmeye geldim insanları — Gönlümle, elimle, kafamla sevmeye — Hesapsız, karşılıksız."

Yunus'a göre sevginin peşini bırakmadan, dostluğu isteye isteye yaşamak gerek: "Günler geçe yıl çevrile — Üstüme taşım devrile — Ten çürüye toprak ola — Tozam hey dost deyi."

Aheng nerede ve nasıl başlar, ne zaman ve nasıl biter. Bu sırrı içine sindirmek, büyük olduğu kadar zor bir olaydır: "Her rind bu bezmin nedir encamı bilir — Dünyamızı nâgâh zalâm örtebilir — Bir bitmeyecek şevk verirken beste — Bir tel kopar aheng ebediyen kesilir."

Mevlâna bize, huzurlu ve özgür yaşamanın temel ilkesini söylüyor: "Felekten yarım ekmeği olan, oturmak için bir yuvası bulun; ne kimse-nin iltifatını dileyen, ne de kimseye iltifat eden kişinin ne hoş bir âlemi var, zevkiyle yaşasın."

İşte yedi yüz senedir doğruluğunu, güzelliğini sürdüren sonsuza kadar da sürdüreceği kesin bilinen bir ışıklı sözü daha: "Bu ıssızlık, bu yalnızlık, binlerce cihandan da değerli. Şu hürriyet, dünya saltanatına sahip olmadan da üstün. Yalnızlık aleminde insanın bir an kendisiyle hemden oluşu, Cihanın canından da değerli, şundan bundan da yüce."

Düşüncenin yüceliği, Özverinin erdemi, Özgürlüğün değeri şu sözle nasıl aydınlanıyor: "Ayran Çanağım önümde olduktan sonra andolsun ki kimsenin bal şerbetini düşünmem. Azıksızım, böyle olduğu halde seni azıklandırmaya çalışırım ve hürriyeti kulluğa satmam."

Ölüm, ömür, yaşam, Yunus'u dinleyelim:

Geldi geçti ömrüm benim, Şol yel esip geçmiş gibi

Hele bana şöyle geldi bir göz açıp yummuş gibi

İşbu söze haktanıktır, bu can gövdeye konuktur

Bir gün ola çıka gide kafesten kuş uçmuş gibi

Bu dünyada bir nesneye yanar içim, göynür gözüm

Yığıt iken ölenlere gök ekini biçmiş gibi.

Bir hastaya vardın ise, bir içim su verdin ise

Yann onda karşı gele Hak Şerbetin içmiş gibi

Yunus Emre bu dünyada iki kişi kalır derler

Meğer hazır ilyas ola âbıhayat içmiş gibi.

AKROSTİŞ

Ayak bastı bir bahar "o" Samsunda vatana.

Tuttu dünyayı ünlü yükseldi ufuklara.

Aldı komutu ele, boş verdi tuzaklara.

Tinetmedi düşmanı, mubarek topraklara,

Üstünden temizledi döktürdü deryalara,

Rakibi, yok dünyada, sığmadı kitaplara.

Kabrindedir bedeni, ruhu girdi kanlara.

AKROSTİŞ

Mustafa YÜZBAŞIOĞLU

(Mezar taşına)

Hayata eyledin veda, rahmet eylesin Allah.

Ağınası, tanyanı, etti herkes âhı, vâh,

Sana yazmaz melekler hiç bir günah,

Aktı yüzün, doğruydü özün, almadın kimseden âh.

Nâr içinde yat, fakat zamansız öldün, eyvâh!

AKROSTİŞ

(Geçitkale günlerinde)

Kaçtı eyvah yine fırsat çaresiz kaldı vatan

İlik kanlarını uğrunda döktü yirmisekiz kahraman

Bağrına sapladı hançeri dünkü kahpe Yunan

Ruhları azmış, kudurmuş köpeklerin kokuyor burnuna kan

İzdirapla çarpınırken ecel penceresinde sen, yok kurtaran

Sağ olsaydı âh! dökerdi alçakları deryaya kahraman ATAM.

ALMAN DİLBERİ

Bir yaz günüydü Eskihisar'da
Görmüştüm seni Kale plâjda,
Güneşliyordun Sedli Kaya'da
Sarıyan güzeli, Alman dilberi.

Tanrı yaratmış, seni överek
Eylemiş yüzünü tıpkı bir melek,
Çarpılır seni gören her erkek
Kaşların kalem, Alman dilberi.

Deniz mavisi parlak gözlerin,
Billür misali köpreçik tenin,
Çerkez kızından incecik belin,
Kırpıkların ok, Alman dilberi

Boyun benziliyor bir gül fidana,
Saçların dökülmüş beyaz gerdana,
Yürümen de hoş, salma salına.
Tomurcuk göğüsü, Alman dilberi.

Not: 1967-1968 yıllarında yayınlanan AĞIN FİKİR VE SANAT DERGİ'sinden alınmıştır.
Ruhuna ithaf olunur.

AĞIN

SON ŞUBAT

Gülsun PAYLAŞAN
Müzik Öğretmeni

Uyukulu, mahmur gözlerle doğan güne gülümsedi kadın. Sabahlığını giyip mutafğa doğru yürüdü ve orta şekerli kahvesini hazırlayıp, yanan şöminenin karşısındaki koltuğa ilişti.... Beyaz taneciklerin, gökten süzülerek inişine daldı gözleri. Yağan karlar pencere camlarında rakederek birşeyler söylüyorlardı. Baktı, düşündü "bugün Şubat'ın son günü" diye mırıldandı ve "son Şubat bu" diye tamamladı cümlesini. Geçmiş, gelecek tüm Şubat'lara açılan pencereyi, iyicene kapatıp; tüm izleri görülmez hale getirecek siyah perdeleri çekmeye öylesine kararlıydı ki... Bu şömine başında nice eski şarkıları yaşamış, nice sararmış mektupları okumuş, nice acılar, nice sevinçler duymuştu. Tekrar "son" dedi ve ağır ağır kalktı yerinden. Karşı köşede duran maziyle yüklü antika çehiz sandığını açtı, en dipten bir çanta çıkardı, eskimiş bir çanta. İçindekileri bir çırpıda döktü halının üzerine. Mektuplar şiirler, resimler ve hepsinde O vardı. Uzayan zamanlarda kaybolan, büyüyen sevdalarda küçülen O!.. Bir küçük vesikalık resmi kaptı aldı yerden. O'nun Fakülte mezuniyetindeki diploma resmi idi bu! Öyle yabancı, öyle uzak, öyle soğuktu ki, tanııyordu sanki bu adamı. Tanımak istedi, özlemek, düşünmek, ağlamak, sevmek istedi tekrar... Bir kıyamet gününde koca dünyanın tükenişiydi ve durdurmak imkânsızdı bu bitiş!... Elindeki resmin

arkasını çevirdi. Bir küçük cümle vardı, yabancı, yalancı bir cümle "yalnız seninim ömür boyu" diyordu. Donuk gözlerle bir resme baktı, bir ateşe, Elindeki resmi şömineye bırakırken, ruhsuz, duygusuz, bir taş gibiydi. O resmi diğer resimler takip etti. Birlikte çekilmiş olanları yırtarak ayırıyor. O'na ait kısımları ateşe atıyordu. Bir zafer sevinciydi yaşadığı. Yıllardan sonra büyük bir aşamaydı bu. O'na ait bir tel saçı daha yıllarca saklamıştı. Oysa bu gün her şeyin, kül oluşunu sessiz sakin seyredebiliyordu, güçlüydü artık. Sanki içindeki yangınları yakıyordu şömine alevlerinde...

Kısa bir zaman önce yeni gelen yıla O'nsuz girmenin hüznünü yaşıyordu. Şikâyetleri, isyanlarla gelip ağlayışları, yakınışları her şey yalandı. Mektuplar, resimler bir bir kül olurken, müzik dobalındaki kasetler, plâklar ilişti gözüne. Artık içli aşk şarkıları da dinleyemeyecekti. Kasetlerdeki bantları çekiyor çekiyor. uzatıp kopararak bir daha dinlenemeyecek hale getiriyordu. Şarkılarda parça parça olmuştu. Kendisini bir savaş alanının yorgun fakat başarılı şovalyesi gibi görüyordu. Beyninde, yüreğinde O'na ait ne varsa, kocaman şırıngalarla çekilip boşaltılmış gibiydi.

Savaş bitimi yorgunluğunu atmak için banyoya yürüdü. Sıcak duş sularına bıraktı kendini. Üzerine huzur yağıyordu, ne güzel rahatlamaydı bu!... Eskimiş eşyalarla dolu küflü bir evin

boşaltılıp dezenfekte edilmesi gibi, tüm çirkinlikler yok ediliyor, içindeki son kırıntı izler de duş sularıyla akıp gidiyordu...

Bornozla aynanın karşısına oturdu. Yorgun yüzüne baktı "Bu gözler az güldü, çok ağladı" diye düşündü sesli sesli. Saçlarını dalga dalga döktü omuzlarına, taradı, makyajını tamamladı ve kendini uzun uzun seyretti. Birşeyler gitmişti fakat, yinede birşeyler vardı kalan...

Ufak bir tereddüt sonrası, telefon tuşlarında buldu parmaklarını. Yıllardır kendisini seven, fırtınalarının dinmesini bekleyen o vefakâr, cefakâr dost insanı buldu karşısında "Bana hiçbirşey sorma, gel beni al. Bu gece sabaha kadar seninle dans etmek istiyorum" dedi. Karşı tarafın cevabını beklemeden kapattı telefonu.

Yalansız bir dünyada, yalansız vefalı bir dostu vardı artık. Yeni bir felsefe bulmuştu kendi yaşadıklarıyla: "Sevgi, yüreğimizdeki ateş değil, yüreklerde yaktığımız ateş olmalıdır. Yalansız bir dünya insanı hayata bağlar" diye düşündü. "Rüzgar eken fırtına biçer" demişler. Sevgi, dostluk, vefa ekenler mutlaka en güzeli bulurlar sonunda!... Bu gece "Beni affet" diye kucaklamalıydı konuşunu. Sevmesini, güzelliklerini saklamasını bilene, dürüstlüğe, sabredene duyulan en yoğun saygıydı bu!

Şömine küllerinde biten eskimiş zamanları, kar taneleriyle gelen yeni zamanlar silip tüketmişti ve "Sezar'ın hakkını, Sezar'a vermenin" zamanı çoktan gelmişti!...

(Başyazının Devamı)

adına sahip çıkılacak, kuşkun olmasın. Şuna inanıyorum Uğur, bu topraklarda demokrasi ve insan hakları galip gelecek sonunda."

◆
"Türkiye için tehlikeli olduğuna inandığı aşırı akımlarla kıyasıya mücadele etmeye başlamıştı. Var gücüyle bu akımların üzerine gidiyor, arkalarında kimlerin olduğunu, amaçlarını belgelerle tek tek açıklıyordu.... Yalnız bunlarla değil uyuşturucu ve silah mafyası ile de uğraşıyordu. Yani arı kovanına korkusuzca çomak sokar, tehditlere pabuç bırakmazdı. Bir insanı öldürmekle, sadece fiziki varlığı, yani vücudu ortadan kaldırılır... Biraz da ortalık karışır, o kadar... Peki ya gerisi? O insanın fikirleri, bıraktığı izler katıldilebilir mi?"

◆
"Laik devletçiler bu olaydan sonra daha da güçlenecek laik devlet ilksinin üzerine titreyenler daha bilinçli şekilde harekete geçecekler. Bu örgütler Uğur Mumcu'yu öldürürken gerçek hedeflerinden uzaklaştıklarının farkında değiller. Türk basını Uğur'u kaybetti, ancak onlar da savaşı kaybettiler."

◆
"Terör sürekli gazeteci öldürüyor. Çünkü karanlık amaçlarına yürürken en önemli engel olarak gazetecileri görüyor. Laik hukuk devletini savunan bilim adamlarını görüyor. Terörle mücadelenin ön safındaki askerleri ve polisleri öldürüyor. Ama siyasetçilere dokunmuyor. Çünkü onlardan bir zarar görmüyor. Artık görsün. Gazetecilerin, bilim adamlarının ve hatta emekli güvenlik personelinin teröre sapır sapır kurban gittiği bir ülkede parlamenterlerin huzur ve güven içinde yaşamaları haramdır. Bu rahatı sağlamak için ödedikleri bedel suistimaldir."

Sevgili Uğur: düşüncelerinle, ilkelerinle, yazılarında o kadar etkili ve inandırıcıydın, Demokrasi ve laiklik karşıtı olanlarını öylesine korkutmuşsun ki onları yok etmeye güçleri yetmedi.

Naçiz gövdeni yok edebilmek için bile ne kadar güçlü bir bombayı seçtiklerini dünya ile birlikte görüp yaşadık Ruhun şadolsun.

Dr. Vâkîf ÖZKUL

BÜYÜK İNSAN ERDOĞAN AYDOĞMUŞ'A AĞIT

Beş aralık günü, yer gök ağladı,
92 yılı karlı bir günde,
Güzel Erdoğan'ım, haber çağladı.
Koçan'da, kahvede, cami önünde.

Ağın'ı severdin, sevgili gibi,
Sızlanıp gezeriz, bir deli gibi,
Zalım ölüm aldı, seni bizlerden,
Yaktın bizi yaktın, sam yeli gibi.

Nokta nokta durmaz, seni düşlerim,
Hiç bir şey yapamam, kaldı işlerim.
Diyarbakır, Bolu, Sivas, Kars derken,
Ölüm demiş, Malatya'da beklerim.

Coşkun kahven yapmış, gelip içsene.
Okey masasında, yerin seçsene.
Necdet çok özlemiş, seni bekliyor,
Dayı'yla, Ersan'la, sohbet etsene.

Hüsnü'yle Mehmet, hep ağlaştılar,
Haberin duyanlar, donup şaştılar.
Daha izin, sözün, belli dururken,
Gelen tabudunla, karşılaştılar.

Yağmur idin kötü yere yağmadın,
Bir dünyaydın, o mezara sığmadın,
Ayrılırken gözlerinden öpmedim,
Nasıl feryat ettik, onu duymadın.

Yüce idin, yüce yeri severdin,
Yücelere kondun, öyle isterdin,
Hop'ları, Yazı'yı, Ağın'ı gözle,
Lolların başına, şan şeref verdin.

Sen öldün demeye, varmıyor dilim.
Vahdi, Mahmut, Çeje bir de bu; zulüm.
Doymadın mı buncasına, hep yersin,
Üzin bata, sen ölesin, pis ölüm.

Bizi soranlara, iyiydi dersin,
Tanrı kalanlara, bol ömür versin,
İsmail Kirve'n gülemez artık,
Sensiz yaşamak zor, yerlere girsin.

İsmail BEYDEMİR
22 ARALIK 1992 - D.Bakır

KAYMAKAMIMIZ DİYOR Kİ!

Hurşit KUŞ
Ağın Kaymakamı

ilçemiz; engin ve köklü kültürü, iklimi, verimli toprağı ve daha önemlisi kendisini belli bir toplumsal bilinç düzeyine getirmiş insan unsuruyla, yüzyıllar boyunca medeniyetin bir beldesi olmuş ve adından hep söz ettirmiştir. Bu gözlem, İlçe Kaymakamı olarak benim gözlemim değil, tarihin gözlemi tesbitidir. Ve bu tesbitte: benim, sizin, hepimizin hemfikir olduğumuza da inanıyorum.

BU GÜNKÜ GÖZLEM VE TESBİT

1985 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre ilçenin toplam nüfusu 5266'dır. 1990 yılında bu rakam 4621'dir. Yani ilçemiz, 5 yılda, nüfusunun 1/8'ini kaybetmiştir. Buna ortalama nüfus artışı da ekleyecek olursak erozyonun daha büyük bir rakamda sabitleştiğini görürüz.

16 Köyümüz mevcuttur. Bunlardan sadece 3 tanesinde ilkokullar eğitime açık bulunmaktadır. Kalan 13 Köyümüzde, okulda okuyacak öğrenci olmadığı için okullar kapalı tutulmaktadır.

İlçede, üretime yönelik tek bir atölye bile yoktur. Bir tek matkap ucunu, Belediye ve Polis teşkilatının seferber olmasıyla 2 saat sonra bula-bildiğimi itiraf etmek zorundayım...

Tarımsal üretim ise hane halkının tüketimi kadardır. Pazar için üretim yapılmamaktadır. Nedenini araştırdığımda çeşitli cevaplar aldım. Kimi; "satamıyoruz", kimileri: "taşıma ve ulaşım imkanı

bulamıyoruz", bazıları da: "ihtiyaç duymuyoruz" dediler.

İlçe merkezinde bölgesel bir işlevi olan EL SANATLARI EĞİTİM MERKEZİ var. Faaliyetini halıcılık üzerine yoğunlaştırmış. Katılan öğrencilere 8 ay süreyle eğitim yaptırıyor. 8 ay süre ile de yiyecek, giyecek, barınma ve ısınma gibi giderlerinin Devletçe karşılanmasına rağmen ilçemizden 20 tane kursiyer öğrenci çıkaramadık. Bu nedenle, 30 kişinin istihdam edildiği bu müessese, özel çabalarımızla, bu yıl için kapatılmaktan kurtarıldı.

AĞIN, artık yaşlı nüfusun barındığı bir belde görünümünde... Genç nüfus ise genel bir kaçış içerisinde. Altınayva köyünün muhtarı: "köyün en genci benim, yaşı 45" diyerek konuyu kısaca açıklıyordu.

Amacım karamsar bir tablo çizip, bu tablonun karşısına geçip onu izlemek değil elbette...

Amacım, teşhisi doğru koyup, tedaviyi de, doğru konulan teşhisin verilerine göre şekillendirmektir. Tedaviyi birlikte uygulayacağız....

Özetlersek;

- Sürekli nüfus kaybediyoruz.
- Üretim yeterli değil, dolayısıyla yoksulluk belirgin.
- İstihdam-İşsizlik, en büyük sorumuz.

- Ulaşımında, herkesin bildiği gibi ciddi problemi-miz var.

NELER YAPILABİLİR

1. Geleneksel tarım üretimini bir yana bırakıp pazar için üretim yapabiliriz. Üzüm, badem, kavun, karpuz, elma, ceviz, domates gibi, pazarlarda her zaman pazarlama imkanı bulunan ürünler için öncelikle bir pazarlama örgütünün oluşturulması gerekiyor. Bunu, kuracağımız bir şirket, kooperatif aracılığı ile başarabiliriz.

İlçede üretilen ve Nisan, Mayıs aylarına kadar dayanabilen Amasya üzümünün; Aralık, Ocak aylarına kadar, özel hiç bir koruma önlemi alınmaksızın dayanabilen kavunun üretim ve pazarlamasını teşvik edebiliriz. Bunun için bir soğuk hava tesisi kurulabilir.

2. Keban Baraj Gölü çevresi tamamen verimli topraklarla kaplıdır. 8-10 yılda kesime gelebilecek kavak türleri ile ağaçlandırılabilir. Böylesi ne bir ağaçlandırmadan sonra sahillerimiz birer turistik merkez haline getirilebilir. Bunlar zor değil, hayal değil... Önce; görmek, inanmak, daha sonrada sıkı bir çalışmayı gerektiriyor. Toprak suya, su toprağa; hasretle, özlemle bakıyor. Bize düşen görev ikisini bir araya getirmektir. Bunu başaracağımıza inanıyorum.

İlkbaharda AĞAÇLANDIRMA SEFERBERLİĞİ başlatıyoruz. Göstermelik, sun'i olmayacak. Bilimsel, ciddi bir organizasyona giriyoruz.

3. İSTİHDAM VE ÜRETİM

1954 yılında ilçe hüviyetine kavuşan AĞIN'da bir tek atölyenin bile kurulmamış, kurulmuş olanların ise yaşatılmamış olması elbette üzücü, düşündürücü, 38 yıllık bir ilçede bir televizyon tamircisi, bir kaynak atölyesi, sağlıklı bir ekmek fırınının idamesini sağlayamamak ta üzücüdür.

İstihdamı ve üretimi arttırmak mümkün.

İlçemizde yine ilçemiz halkının katkılarıyla, Maddi ve Manevi destekleriyle kurulmuş bir FABRİKA MEVCUT. Ancak bu fabrikanın

mülkiyetinin zaman içerisinde AĞIN'ının elinden çıkmış, çıkarılmış olması bir talihsizlik.

Geçmişte, şu ya da bu şekilde kaybettiği fabrikasını AĞIN şimdi geri almak üzere bir fırsat yakalamıştır. Bu fırsatı AĞIN halkının en iyi şekilde değerlendireceğine inanıyorum.

Bu fırsatı değerlendirebilirsek neler olur:

- Yaptırdığım ön fizibilite raporuna göre; 2000 baş besi hayvanı, 1 yıllık dönem içinde 5 Milyar liralık net kâr bırakmaktadır.

- Başlangıç dönemlerinde asgari ücretle de olsa, çalışan 100 kişiye 2 Milyar lira gelir sağlamaktadır.

- 2000 baş besi hayvanının bir yılda tüketeceği yaklaşık 4 Milyar liralık yemin 2 Milyar liralık bölümü AĞIN halkının üretip satacağı yemlerden karşılanacaktır.

- Basitliği, ileri bir uzmanlığı gerektirmediği için şimdilik BESİCİLİK diyoruz. Zaman içerisinde SÜT İnekçiliği, Mandıra ve Et Entegre tesislerine dönüştürebiliriz.

Hemen belirtmekte fayda var. Fabrika yerine neden besicilik... Bünyesinde birtek atölye bile bulunmayan küçük bir ilçede, ileri teknolojiyi gerektiren bir tesisi yaşatmak uzun vadede mümkün değildir. AĞIN'da; bir moda uzmanını, bir desinatörü, bir boya uzmanını istihdam etmek, maliyetlere etki eden en büyük etkenlerden sadece bazılarıdır.

ZOR'u başarmak elbette zordur. Başarabileceğimiz, altedebileceğimiz "ZOR"u tercih etmek ise akılcılıktır...

ULAŞIM VE KARAMAĞARA KÖPRÜSÜ

İlçemizdeki ulaşımın olumsuzluklarını bilen tüm AĞIN'lı dostlarımin, köprü ve ulaşım sorununu, yazımın en sonunda değerlendirmeye alınına tepki duyacaklarını biliyorum.

Köprünün yapımı için başvuruda bulunduğumuz bütün bürokrat ve politikacılarımızdan

aldığımız ortak cevabı sizlere dürüstçe aktarmak istiyorum. Cevap; "AĞIN'a giriş-çıkıp yapan trafiğin yoğunluğunun yeterli düzeyde olmadığıdır."

20. yüzyılın son günlerini yaşadığımız, 21. yüzyılı da yakalamak üzere olduğumuz şu günlerde; hem akıllı hem de, ekonomik olmak zorunda olduğumuzu itiraf etmek zorundayım.

Köprünün yapımı için öngörülen parasal miktar kimilerine göre 100, kimilerine göre de 140 Milyar liradır.

Yukarıda arz etmeye çalıştığım gibi, Ağın'ın bu günkü nüfusu, ekonomik hareketliliği ve üretim potansiyeli nedeniyle, köprünün yapımına karar verecek makamları ikna edebilmek mümkün görülmemektedir.

Bütün bu olumsuzluklara rağmen KÖPRÜ YAPILIR... Nasıl mı? Üretimi artırmakla... Sahillerimizi turizme açmakla... Fabrikamızı kurtarıp üretime geçirmekle, Çalışan para kazanan, para harcayan insanımızın sayısını çoğaltalım... Bir yılda 5000-6000 büyükbaş besi hayvanının, 100 Kamyon pancarın, 40 kamyon kavunun, 30 kamyon havucun ilçeden giriş-çıkışını sağlayabildiğimiz zaman köprü kendiliğinden yapılacaktır.

Sözünü ettiğim bu ürünlerimizin üretimi teşvik edilecektir. Halkın pazarlama kültür ve eğilimini belli bir düzeye getirinceye kadar pazarlama işlemleri, kurmayı planladığımız bir "Anonim Şirket" veya "Hizmet Birliği" tarafından yapılacaktır.

Ülkemizin, özellikle bölgemizin üretime, üretime ihtiyacı var... Refahın ve mutluluğun temelinde üretimin bulunduğunu, ideal Demokrasinin dahi yakalanıp, yaşatılmasının yolunun üretimden geçtiğinin, artık, idraki içinde olmak zorundayız.

Bunun için;

1. Verimli ama kıraçlaşmaya yüz tutmuş boş alanlarımızı ağaçlandırıp, 8-10 yıl sonra ilçeden kavak ihraç edeceğiz.

2. Kuruluş çalışmaları bitirilmek üzere olan, çok

amaçlı, halka açık bir Anonim Şirket kuruyoruz. Bu şirket vasıtasıyla zaten Ağın'ının olan fabrikayı geriye alıp üretime sokmayı düşünüyoruz. Şirket sermayesinin %25'inin Elazığ İl Özel İdaresince karşılanacağına dair İlimiz Valisi Sayın Doğan ÜNLÜSOY'un destekleri sağlanmıştır. Sermayenin %20'si Ağın Belediyesine, %55'i ise Ağın'lı vatandaşlarımıza ait olacaktır. Toplam sermaye 1 Milyar lira olup, bir hisse 1 Milyon TL olarak belirlenmiştir.

3. Keban Baraj Gölünün turizm potansiyeli, Hazar Gölünün çok üstündedir... Değerlendirilmelidir.

Bu nedenle; Kaymakamlığımızın koordinatörlüğünde, Belediyemiz, Orman Teşkilatımız, Okullarımız-Öğrencilerimiz ile ilçede görevli tüm Kamu görevlileri ve vatandaşımızın desteği ve katkısı ile planlı ve amaca uygun bir şekilde, ilk etapta ilçe merkezi ile feribot iskelesi, arasında kalan sahil şeridi hem ağaçlandırılacak hem de enerji hattına kavuşturulacaktır. Böylece söz konusu yol hem ışıklandırılmış, hem de sulama suyu için gerekli enerji temin edilmiş olacaktır. (Ağaçlandırma Kampanyamızla ilgili ayrıntılı açıklama ayrıca iletilecektir).

SONUÇ OLARAK;

Planladığımız ve önerdiğimiz bu projeler, bütün Ağın'lı hemşehrilerimizin değerlendirme ve eleştirilerine açıktır. Öncelikleri ve yöntemleri konusundaki değişik alternatifleri de değerlendirmeye hazırız...

Ağın'ın, Ağın olarak kalması ve yaşatılması idealiyle bize destek verecek olan bütün hemşehrilerimize şimdiden teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

NOT: Şirketimize "ortak" sıfatıyla destek vermek isteyen vatandaşlarımız için hesap numarası: Ağın Tarım ve Hayvan Ürünleri, Madencilik, İnşaat Üretim ve Pazarlama, Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin Ağın Ziraat Bankasındaki 304-210 hesabı.

YOLDA

Sonsuza giden bu yaşamda
İstasyonlarda bulunur
Yol ayrımları da...
Ve yeniden bir başka şehirde bu yollar buluşurda...
Kimine kavuşmak denir, kimine kör talih,
Yaşam bu birazda...
Kendini aşı aşı yolda olanlar
Bu işin tadına da varırlar.
Doğrusuda budur
Ya da bence.

24. 11. 1992

YAŞAMI SEVEBİLDİKÇE

Ve daha ne çok sevillecek insanlar var
Ve daha ne çok görülecek yer...
Ne kadarda farklıdır ilişkiler oralarda
Benzerlikleri de içeren...
Yine seven yine sevilen.
Yine acıma, kızgınlık ve nefret
Farklı biçimlerden...
Her biçim, özü biraz daha kavratır
Her öz, yeni bir biçim hatırlatır (anımsatır)
Ne çok yeni yerler, yeni ilişkiler var.
Görüürüz be cancağızım. Görürüz be.
Yaşamı sevebildikçe...

11. 1. 1993
AKİF UĞURLU

Bir Müfettişin Anıları

AĞLAYAMIYORUM...

Mayıs 1974

Sisli ve boğulu bir bahar sabahı, Etlik Garajındayız. Otobüsler, minibüsler taksiler... Heybeli bavullu sepetli köylüler. Koşuşmalar bağrışmalar.

- Haydi Kırıkkale, Kırıkkale,
- Çankırı Çankırı şimdi kalkıyor!...
- Çorum Ekspres!
- Delice, Keskin, Sulakyurt, Koçhisar. Kalecik...

Kaleciğe kalkan otobüs yazıhanesine doğru yürüyorum. Arkadaşım yazıhanede beni bekliyor. İki bilet alıp otobüsümüze biniyoruz. Otobüs saatinde kalkıyor, yolcu çok az. Bu otobüsler, garajdan hep böyle çıkar. Başkent'in yol üzerindeki semtlerinden dura kalka doldururlar.

Büyük ve kıvrımlı rampadan sonra uku geniş bir düzlük. Düzleşen yamaçları meşhur Ankara Armutları dolu. Soluk Hacılar, Elcik köyleri sağda Kızıyaz, Armutadil ve Eskişehir, Derken dutak yerimiz Baykuz Boğazı. Çankırı'ya alıp iniyorduk, bundan sonrası yürüyerek gideceğiz.

Baykuz Boğazı, bu dağın kuzey ucu. Aydos Dağlarının güneyi ile keskin bir Aşağı. Sol ve sağda yazlık binalar, çimenler. Yolları, tane tane aydınlatılmış. Yolları, tane tane aydınlatılmış. Yolları, tane tane aydınlatılmış.

Yolları, tane tane aydınlatılmış. Yolları, tane tane aydınlatılmış. Yolları, tane tane aydınlatılmış. Yolları, tane tane aydınlatılmış. Yolları, tane tane aydınlatılmış.

M. Cavit ALPASLAN

Aydınlık kavşağından Havaalanı-Çankırı yönüne dönüyoruz. Hasköy ve Solfasol gecekondularından gelen yöre halkıyla otobüsümüz doluyor. Bağaca sığmayan heybe sepet, kova gibi yükler koltuk aralarına yerleştiriliyor. Çocuk çığlıkları, kadınların yüksek sesli hatır sorma ve sohbetleri... Hızla ilerliyoruz. Pursaklar, Saray, derken Çankırı Kalecik ayrımı. Hava alanını solda bırakıp yeşillikler ve sazlıklar arasından asfalta kayarak ilerliyoruz. Akyurt kavşağında yakıt almak için duruyoruz. Aydos ve İdris dağlarının karlılarıyla beslenen derenin köpüklü suları söğüt gövdelelerine vura vura akıyor. Benzinliğin çayhanesinde çayımızı yudumlarken baharın bal kokulu havasını doya doya soluyoruz.

Hareket. Düzgün asfalt, kesik çizgiler, düz çizgiler, sollayan arabalar, Sağda çayırılığın ortasında kaynayan değirmenlik pınar. (Kendi arabamla geldiğim bu suyun başına hep dururum).

Büyük ve kıvrımlı rampadan sonra ufku geniş bir düzlük. Düzlüğün yamaçları meşhur Ankara Armutlarıyla dolu. Solda Haydar, Elecik köyleri sağda Kozayağı, Ahmetadil ve Eskiköy, Derken durak yerimiz Baykuş Boğazı. Çantalarımızı alıp iniyoruz, bundan sonrasını yürüyerek gideceğiz.

Baykuş Boğazı, İdris Dağının kuzey ucunda Aydos Dağlarının güneyi ile kesişen yer. Asfaltın sağ ve solunda yazlık dinlenme yerleri var. Üç tane ayrı ayrı gürül gürül çeşme. Yolun iki yanından akan billur gibi sular... Büyük çeşmeden su içiyoruz. Elimizi yüzümüzü yıkıyoruz.

Asfaltın solunda yön gösteren levha, HA-SAYAZ, Çantalarımız elimizde Hasayaz yönünde ilerliyoruz. Güneş yavaş yavaş yükseliyor. Bir gün önce yağın yağmurlardan oluşan su birikintileri arasında yürüyoruz. Karahüyük Köyüne gideceğiz. Köy, Hasayaz Bucağına bağlı, bulunduğumuz yere beş Km. Baykuş Boğazından kaynaklanan dere Hasayaz yönüne akıyor. Dere suları sağ ve soldaki köylere hayat veriyor. Vadi, aşağıya doğru indikçe genişliyor Hasayaz. Değermenkaya ve Yeşilözde bahçeleri oluşturuyor, aşağıda Terme Çayı ile birleşerek verimli piring tarlalarını suluyor.

Karahüyük, yolun üzerinde, Okul yola bitişik. Köyde beyaz, yeşil takkeli insanlar, şalvarlı beyaz başörtülü kadınlar, mayıs yığınları...

Mayıs yığınlarını tezек yapan çalışmalar. Erkekler küreklerle mayısları karıp keşerelerle döküm yerine taşıyorlar. Kadınlar kalbur kasnaklarıyla kalıp kalıp döküyorlar. Davar ve sığır sürüleri yamaçlara yayılmışlar.

Okul üç derslikli, üç öğretmenli, Soluk pembe boyalı bakımsız bahçesiyle köyün kasavetine ortak olmuş. Dış kapıdan içeri giriyoruz. Gelişimizi gören öğretmenler bizi karşılıyorlar. Üç bayan öğretmen. E..., öğretmen okul müdürü, 4-5. sınıfları okutuyor, otuzbeş yaşlarında önemsenmeyecek kanburu var. Uzun etekli giyisi-

si boyunu, olduğundan da uzun gösteriyor. Yüz ve alın çizgileri derinleşmiş, güzel, çakır gözlerinde kahır ve hüznün ifadesi var. Köyde tek başına oturuyormuş.

Birinci sınıfı okutan Y. öğretmen Gülhane Askeri Hastahanesinde çalışan bir doktorun eşi, 2-3. sınıfı okutan S... Öğretmen de bir mühendisnin eşi. Her ikisi de zaman zaman Ankara'ya gidip geliyor, gidemediklerinde birlikte tuttıkları köy evinde kalıyorlar. İkisinin de hayat dolu cıvı cıvı görüntüleri var.

Hemen çay hazırlanıyor. Birer çay içip yorgunluğumuzu gideriyoruz. Öğrenciler dışarda. Öğretmenler bizden işaret bekliyorlar. Haydi deyip derslere giriyoruz. Ben E... Öğretmenle birlikteyim. Dersane düzenli, araç ve gereçler yerli yerinde, öğrencilerin giysisi ve temizlikleri yöre koşullarına göre normal. Sosyal bilgiler dersi işleniyor, araç-gereç ve planlar tamam. Öğretmen tahtaya sorular yazmış sınıfça cevaplandırılıyor. Öğretmende bir durgunluk bir isteksizlik var. Birden bana yaklaşıyor, gözleri buğulu.

- İzin verirseniz dışarı çıkmak istiyorum.

İzin veriyorum, öğrencilere ödev veriyor birlikte çıkıyoruz. Öğretmenler odasına henüz girmiştik ki hiçkırı hiçkırı ağlamaya başladı. Ben şaşkınlık içindeydim.

- Hocaanım ne oldu niçin ağlıyorsunuz, lütfen sakın olunuz dedimse de o, hiçkırıklarını sürdürüyordu.

Çaresiz bekledim. Sakinleşir gibi oldu.

- Ben ağlayamıyorum, derdimi dökcek kimsem de yok. Ağladım rahatlardım sağolun. Sizi de üzdüm dedi ve için için ağlamasını durdurdü.

Zil çıldı öğretmenler içeri girdiler onlar da duymuşlardı, bakışlarıyla sordukları anlaşılıyordu. Biraz dertleştik diyebildim.

Ankara: 1/1/1993

ALMANYA'DA YABANCI DÜŞMANLIĞI

Ali SEYHUN

1992

yılı Almanya'daki yabancılar için hiç de iç açıcı geçmedi. Yabancılar'a yönelik bireysel ve toplu saldırılar ürkütücü boyutlara ulaştı. Pek çok yabancı dövülerek, bıcaqlanarak, hatta yakılarak yaşamını yitirdi.

Möln kasabasında Türklerin oturduğu bir evin kundaklanması sonucu, üç Türk yurttaşın öldürülmesini Türkiye'de de duymayan kalmadı sanırım.

Möln olaylarından sonra Alman basın ve yayın organları, partiler, çeşitli kişi ve demokratik kuruluşlar yabancılarla dayanışma ve dostluk çağrısı yaptılar, düşmanlığa karşı toplantılar düzenlediler.

Noel'den önce başlayan ve ellerde mum taşınarak yapılan "ışıklı" gösteriler yer yer hala sürmektedir. Somut bir örnek vermek gerekirse, yalnız Berlin'de Noel tatilinin ilk günü dondurucu soğuğa rağmen, yediden yetmişe iki yüz binden fazla Berlinli, sokaklara dizilerek yabancılarla dayanıştıklarını vurguladılar. Bu duygulandırıcı dayanışma gösterilerinin öncülüğünü, bilindiği gibi, Alman Cumhurbaşkanı Ricard von Weizsäcker başlattı. Alman Cumhurbaşkanı'nın bu davranışı toplu-

mun her kesimine örnek oldu, taraflı tarafsız herkesten övgü aldı.

YETERLİ Mİ?

Bütün bunlar iyi de, yapılan dayanışma eylemleri yabancı düşmanlığını önlemeye yeterli mi? Okurlar ne düşünürler bilmem ama, bana göre yetersiz. Nedenlerini kısaca açıklamaya çalışalım. "Kısaca" diyorum, çünkü konu geniş boyutlu. Konuya ilişkin tutarlı açıklamalar yapabilmek geniş kapsamlı araştırmaları gerektirir ve ayrı bir yazı konusudur. Ben bu yazımda güncelliği öne çıkarmaya özen gösterdim.

Şunu hemen belirtmekte yarar var. Yabancı düşmanlığı yalnız Almanya'da değil, bütün dünyada değişik biçimlerde varlığını gösterir. Evrensel ve yerel koşullara göre uç verir, gelişir veya geriler. Yine koşullara bağlı olarak biçimi, içeriği değişir. Bugünkü ekonomik ve sosyal yapılar yürürlükte olduğu sürece, ırkçı düşüncenin bütünüyle yok olması beklenemez.

Sosyal bilimciler yabancı düşmanlığının ırkçı düşüncede kaynak bulduğunu söylüyorlar. Bilindiği gibi ırkçılık toplumsal bir ideoloji

biçimidir. Dolayısıyla konuya toplumsal olayları açıklama yöntemleriyle yaklaşmak gerekir. Yüzeysel tartışmalar insanı konunun özünden uzaklaştırır. Varılması gereken asıl hedef tanınmaz olur. Böylesi durumlara -ne yazık ki- sıkça rastlanmaktadır.

Türkiye'de birçok kişi ve kuruluş gibi, Almanya'da da ilgili kişi ve kuruluşlar, özellikle bugünkü iktidar partileri, görebildiğimiz kadarıyla, tehlikeli boyutlara ulaşmaya başlayan neonazizmi ciddiye almalıdırlar. Oysa anımsadığımız kadarıyla, konuyla ilgilenenler yıllar önce bugün gün ışığına çıkan tehlikeyi görmüşler ve kamuya duyurmuşlardı. Tüm uyarılara karşın devletin ilgili kuruluşları siyasi partiler gözlerini kapadılar, kulaklarını tıkadılar. Ancak öldürme olayları son aylarda tırmanınca, sorunun önemini kavramaya başladılar. Bir dizi önlemler almayı düşünüyorlar. Umarız geç kalınmamıştır.

En önemli yanlışlardan biri, yeni faşist hareketlerin Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesinden sonra gelişen bir olaymış gibi gösterilmeye çalışılmasıdır. Bu tutum kesinlikle yanlıştır. Çünkü İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, ne eski Doğu Almanya'da ne de Batı Almanya'da kesin olarak kaybolmadı. Örnek vermek gerekirse, eski Doğu Almanya gizli örgütünün konuya ilişkin yeni açıklanan belgelerine göre, Doğu Almanya topraklarında yalnız 1985-1989 yıllarında beş yüzden fazla neonazi eylemi saptanmış. Batı Almanya'ya gerçekleştirilen eylemlerin sayısı belli bile değil! Ancak az önce verilen sayıdan birkaç kat fazla olduğunu bilmeyen yoktur.

1950'li ve 60'lı yıllarda yapılan kamuoyu araştırmaları, Hitler dönemine "çok iyi(!)" diyenlerin sayısının bugünkünden az

olmadığını gösteriyor. Aradaki fark, Hitler yandaşlarının, o yıllarda dördü işgal anlaşmasının getirdiği yasaklamalardan dolayı sinmek zorunda kalmalarıydı. Bunlar çeşitli parti ve kuruluşlara sızmışlardı. Her zaman değişik adlarla kendilerini göstermeye çalışıyorlardı. Bunu bir türlü istedikleri gibi başaramıyorlardı. Oysa şimdi dünyadaki dengeler değişti. Almanya askeri ve ekonomik olarak dünyanın güçlü devletleri arasına katıldı. Yeni durum Alman faşistlerine güç verdi. Dolayısıyla bugün gizlenmeye gerek görmüyorlar. Açıkça örgütleniyorlar, toplu saldırıları başlatabiliyorlar.

SONUÇ

Almanya'daki yabancı düşmanlığı, özellikle 1974'te baş gösteren petrol krizinden bu yana, görülmemiş şekilde örgütlenmekte ve giderek yaygınlık kazanmaktadır. Bilindiği gibi, yeni yapılan kamuoyu yoklamalarına göre, Hitler yanlısı partilerin oylarında tırmanış beklenmektedir. Almanya'da yaşayan tüm yabancılar derin bir kaygı içindeler. Salt yabancılar değil, akli başında her Alman, aynı kaygıyı taşımaktadır. Durun böyle sürerse, sonuç nereye varır, az çok bilinmektedir.

Berlin, Ocak 1993

Not: Ali Seyhun Elazığ'ın Ağın ilçesinin Pul köyünde doğdu. Ankara ve İstanbul'da çeşitli işlerde çalıştıktan sonra, 1970'te Berlin'e geldi. 1974'ten beri Berlin İçişleri Senatörlüğü'nde memur olarak çalışmaktadır. Sendikanın etkin bir üyesidir ve personel temsilciler kurulunda başkan yardımcılığı yapmaktadır.

AĞIN

HEYBELİ'DE BİR KASIM SONU AKŞAMI -IV-

Dr. Kriton DİNÇMEN

Gitmeğe kalkışma, daha çok şey var anlatacağım... Bak, nasıl olsa gece indi... Konuşacaklarımızın tümünü bitirmek istiyorum bu akşam... Karşıdaki Sanatoryum'un ışıkları da denize yansımağa başladı. Hastane gecelerini ne kadar severim bilmezsin... Sanki etrafımda yoğunlaşan bir hüznün bulutunun içinde yüzlerce elin beni mıncıkladığını duyuyor gibiyim. O loş koridorlar, yarı karanlık koşuşlar kapısı açık kalmış sidik kokusu helâdaki duvar dibinde sıralanmış oturaklar; yorgun bakışlı ve diri vücudlu hemşireler ile masasının başında açık bir kitabın karşısında uyuklayan bir asistan.... Zavalıcık "mutlu yarın"ını hazırlamakta... Ve, bodrum katında birbiriyle küfürleşen kapıcı ile kalorifercinin sesleri... Çok severim hastanelerin o hoyratcasına güzel gecelerini...

Ne ise, demek istediğim şu ki, nasıl olsa gece artık iyice bastırdı... Oldu olacak, burada birkaç saat daha karşılıklı kalsak da bu işi bu gece bitirsek... Daha sana çok söyleyeceklerim var... Bitirdiğimde de, yük de taşıyanı ile beraber biter...

Bir ıslaklık var etrafta; yağmur mu çilesiyor, yoksa gecenin ayazı mı düşen... Fark etmez, hafif hafif ıslanırız... Değmez çardağın altına geçmeğe, burası iyi...

Ne tuhaf değer yargılarımız var, değil mi? Düşünüyorum da, olan biteni ve duygularımızı

yargılıyoruz da, ancak görünürde olanlar için ahkâm kesiyoruz. Özü bir yana, bırakıyor ve yalnız başkalarının gözüne çarpana, görünene önem veriyoruz; tüm değer yargılarımız yalnızca yalan bir görünüm üzerinde kuruluyor. Biz yoğunuz. Sen içtenlikle (ben varım) diyebilirmisin? Nasıl diyebilirsin bunu! Sen, sen değilsin ki... Sen, başkalarının şekillendirdiği bir seysin... Şöyle veya böyle olmana karar veren sen değilsin, dostum... Senin yerine başkaları zaten çoktan kararlarını vermişlerdir... sana da, o kararı uygulamadan başka bir şey kalmıyor... Yüzyılla dır ve kuşaklar boyunca alıştık yalanları doğru olarak görmeğe... Ve de, bu yalanlarımızı nasıl da savunuruz!.. Yalanların doğru olduklarına inanmışız bir kere... Onları savunmak zorundayız. Birimiz yalanın perdesini aralamayı bir denesin bakayım! Toplumumuzun içinde nesillerden beri depolanmış mutsuzluklarımız, bir an içinde, bize gerçeği gösterene karşı öylesine bir kin ve nefret yumağına dönüşür ki... Miskinliğimiz içinde rezilcesine rahatız; ve bu nedendir ki, bizi bu miskinliğimizden uyandıрмаğa çalışanı, bizi kendimize olduğumuz gibi göstermeğe kalkışanı var gücümüzle ezmeğe çalışırız. Kendi mutsuzluğumuzu, hayatımızın yalanlar peşinde boş gitmiş olduğunu görmemiz için de, gerçeği söyleyen sesin ve onu gören gözlerin hemen ortadan kalkması, gerekir. Gözlerde çakmaklaşan nefret, sesteki yükselme, vücudumuzdaki dikleşme ile "sosyal yargılarımızı" kahramanca (!) sa-

vunur, bu eylemimizi böbürlenerek etrafımıza ilan ederiz. Ne var ki, dostum, ondan sonra, kendimizle yüzyüze gelmekten korkarak, deniz dibinde sürüklenen çürük bir yosun parçasından da adi ve kişiliksiz olarak kendi miskinliğimizin içine büzülüp sığmarak rahatlamağa çalışırız. İnsan olma onurundan öylesine yoksunuz...

Ta, eski Yunan'dan başlayıp Hristiyan felsefesi ile yoğurarak yaratılmış olduğumuz ve (Batı Uygarlığı) adını taktığımız bir riya ve ikiyüzlülük sistemini Hegel'in mantığı ile karıştırıp (ahlâk) deyip geçmişiz... ve, (ahlâk) diye uydurduğumuz bu yalana kendimizi, var oluşumuzu bağlatmışız, köle etmişiz.

Ben, gerçekten (ben)miyim? Yoksa, etrafının istediği gibi düşünen, yaşayan, duyan, davranan, seven veya nefret eden, sevişen, ve hatta başkalarının istediği ve ayarladığı zamanda ölmek zorunluluğunda bırakılmış bir leş miyim? Dediğim gibi, bırak istediğin gibi yaşamayı, ölmek için dahi özgür değilsin. Ölüp ölmemene, ne zaman ve nasıl ölmen gerektiğine de başkaları karışıyor...

Zaten, sen yoksun ki... Koca bir dünya içinde kaybolmuş bir hiç olduğunu, tüm toplumsal kurumlar doğduğun andan beri sana öğretmeğe, kafana yerleştirmeğe başlamıştır. İsmin dahi, artık fazla birşey söylemiyor... Sen, bir nüfus kaydı veya sigorta numarasısın, sen bir deneksin, sen toplumun malısın... Ama, sen (sen) değilsin!. Üstünde yaşadığın dünyanın şekillenmesine, şöyle veya böyle olmasına senin herhangi bir katkın yok!.. Daha doğrusu, böyle bir baskıda bulunmana izin verilmiyor ki...

Suyun solunda veya sağında doğmuş bulunduğun için, karşı tarafta doğanlara (onlar) ve senin taraftakilere de (bizler) demek ve öyle hissetmek zorundasın... Çünkü öyle olmak, öyle duymak, öyle hareket etmek isteniyor senden... Sanki, sensin suyun sağında veya solunda doğmuş olmaya karar veren ve doğduğun yeri seçen....

Bir sürü insanı sana göstermişler ve bunlar senin ailen, senin akrabaları, soyun demişler: sen onlar için çalışacaksın, onları seveceksin, onları (senden) bilecek ve (diğerleri)ne karşı koruyacaksın... Böyle olunca da, (diğerleri)ni düşman, sana ve sekinliklere karşı olarak görmeğe şartlanıyorsun.

Arkadaşlarını, dostlarını sen kendin, özgür istencinle seçiyorsun: çünkü, onlarla senin aranda bazı ortak şeyler bulmuşsun. Onlarla karşılıklı alıp vereceğin ve paylaşmak istediğin bir şeylerin varlığını görmüşsün; onları seçen, onları seven sensin. Ama, akraba dediklerinde senin seçimin yok ki... Ne sen onları istemişsin, ne de onların bu yakınlıkta bir katkıları var...

Ne var ki, bütün bunlar (bizimkiler) oluyor. (Bizimkiler) ne demek, biliyor musun. (Bizimkiler)i, (diğerleri)nden ayıracaksın, onları kollıyacaksın... (Diğerleri), bizimkilerden olmadığı için de, doğal olarak senden ayrı, senden uzak, hatta senin düşmanın oluyorlar. Diğerlerinin içinde çok sevdiğin, değer verdiğin kişilerin bulunmasına bakmaksızın, onlar, senin için daima (diğerleri)dir. Başka türlü düşünmene ve duymana, olaylara başka bir açıdan bakmana yüzyılların perçinleştirdiği koşulların olanak tanımıyor.

Olayları değerlendirirken de, hep ikili bir ölçüt kullanmak gerek. Bana ve bizimkilere hak olan şey, sana ve diğerlerine hak olmuyor, haksızlık oluyor! Bu kural evrenseldir, dünyanın en büyük ve en geçerli yasasıdır. Bunu, değil tartışman, düşünmen dahi "büyük suç"... Ah, dostum, böyle bir şeye kalkış hele!.. Olayları ve değerlendirilmelerini bu kahrolası (bizimkiler ve diğerleri) yasasına göre görmemeğe bir cesaret et de, bak neler oluyor! Sana ilk düşman kesilecek, seni susturmağa ve kovmağa, seni yok etmeğe ilk girişecek olanlar seninkiler olacaktır... Hatta, sana güleceğin bir şey söyleyeyim mi? Senin, tam bir tarafsızlık içinde, haklı olduklarını savunduğun karşı taraf da, kararından faydalandıktan sonra, seni yok etmeğe çalışacaktır... çünkü sen (herkes)ten farklısın, ayrı düşünüyorsun... Ve, sonuçta, ister bizimki olsun isterse diğeri, (herkes)i kafa yapınla rahatsız ediyorsun...

Tüm bu ahlâksızlıklara da (ahlâk) deniyor, akıllılık deniyor... Ne çarpık, ne ahlâksız bir ahlâk değil mi? Ama, senin bu çarpıklığı ne görmene ve ne de dile getirmene izin yok. Öyle şeyleri görmeyeceksin, öyle konulara hiç mi hiç değinmeyeceksin... Senin düşündüğünü görenler, seni kendilerinin düşmanı olarak kabul ettikleri içindir ki, susturmağa çalışıyorlar... Doğrusunu istersen, onlar da biliyorlar senin haklı olduğunu. Hatta, emin ol ki, onlar da yalnız başlarına kaldıklarında senin gibi düşünüyorlar; fakat elden ne

gelir ki! gerçeği karşılamağa ve kabul etmeğe cesaretle-ri yok... Miskince korkaklıkları içinde, doğduklarında kendilerini içinde buldukları kafesin ve karşılaştıkları düzenin savunucusu olmayı kabullenmişlerdir.

Hele, bir kadınla bir erkeğin ilişkisi olanları nasıl da rahatsız eder! Gözleri kızgın, yüzleri gergin, ağızlarından sapıklık salyalarını saç a saç a hemen saldırıya geçerler. Aslında, pek te haksız sayılmazlar... Çünkü, karşılaştıkları her kadın-erkek ilişkisi kendi zavallı yetersizliklerini, mutsuzluklarını ve açlıklarını çağırır. Yüzyıllar boyunca tüm bastırılmış mutluluklar ile hayatta gerçekleşmemiş beklentiler gemlenemeyen bir nefrete dönüşerek, birbirini seven kadınla erkeğe azgın bir hınçla yönelir.

Ta, ilk çocukluk yaşlarından beri, erkek ve kızların birbirlerinden uzaklaştırılmaları, hatta birbirlerine karşı gizemli arzuya dolu bir düşmanlık duymaları ve bu duygular altında düşünmeleri ve hareket etmeleri için tüm koşullandırılma işlemleri eksiksiz yaptırılır. Anne-baba, teyze ve hâlâlar ile aynı açlığı duyarak büyümekte olan abla ve ağabeyler bu çarkın çalıştırıcılarıdır. Ve, bunların yanı sıra, kendi cinsel açlıklarının acısını eğitimleri kendiliğine bırakılmış bu taptaze çocukları mutsuzlaştırmakla çıkarmağa çalışan sözde eğitimciler, tüm acımasızlıkları ile bu güzel varlıklara çullanırlar.

İleriki yaşlarda da, insanlara aynı katılığı, aynı acımasızlığı göstermeği marifet sayarız...

Evlenirken neden hepimizden tutamıyacağımız, tutamıyacağımızı çok iyi bildiğimiz sözler ve yeminler istenir? Neden, tüm toplum birleşerek, güzel bir yaşama doğru giden insanların ortaya koyabilecekleri hür beraberliği karşılıklı bir köleliğe dönüştürür? Ve, neden, tüm yaşam boyunca sürdürülmesi istenen "bağlılık yeminleri" yerine, birbirini seven erkek ve kadınlardan beraberlikleri süresince karşılıklı olarak açık ve dürüst davranmaları istenmez? Ve, dostum, birbirini seven iki kişinin, o ana kadar kendilerine mutluluk veren beraberliklerinin artık bittiğini hissettiklerinde, bunu kendilerine dürüstçe açıklamaları yerine, neden, tutulmayacak yeminlerin etkisi altında, o güzel sevgi (tek çatı altında zorunlu yaşama) haline dönüştürülür?.. Çok doğaldır ki, bir süre sonra, her iki taraf için acı ve mutsuzluklara yol açacak uzun bir sa-

mimiyetsizlikler ve yalanlar zinciri başlar... Bunlar yetmiyormuş gibi de, bu bitmiş, çoktan kopmuş beraberliğin sürüp gitmesi için, toplum, tüm kuvveti ve gaddarlığı ile baskısını, sürdürür.

Doğduğun gündün beri, bir usul defteri sıkıştırmışlar eline sanki. Şu günde ve şu anda ve şu durumda bunu yaparsan, bu doğru olacak; yok, eğer aynı şeyi başka bir günde veya durumda veya başka bir kişiye yaparsan yanlış... Bu defter, sadece uygulaman için senin eline verilmiş değil; daha da ileri giderek, senden, bu davranış kodundan dışına çıkanları da tüm gücünle cezalandırmanı, kafalarını ezmeni istiyorlar. Bu cezalandırma ve ezme işleminde gösterebileceğin şiddet ve acımasızlık, toplumun senden aradığı ve beklediği düzeyde değilse, üzme kendini... Yeter ki, bu konuda etraftakilerinin yardımını iste; toplum, tüm kadrosu ve gücü ile, başkaldıranların başlarını ezmen için sana yardım etmeğe hazırdır!..

Güzel doğru... Anlıyorum böyle bir kodun olması şart. Kabul, Yalnız, bana bir şeyi açıklayabilir misin? Bu kod da (doğru) diye gösterilen her şey temelde doğru mudur? Bunun doğru olduğundan emin misin? Değişen bu koskoca dünya içinde, dün (doğru) olan şey, bu gün de hâlâ (doğru) mudur? Şimdi ve burada (doğru) olan bir şeyin, değişmiş bir yarın ki dünyada da (doğru) olması şart mıdır?.. Elindeki kod yarın için de geçerli olacak mıdır?..

Ama, olamaz! Ahlâk diye eline tutturulmuş bu usul defterini yargılamana, yeniden gözden geçirmene ve yeni bir değerlendirmeye tabi tutmana hakkın yok! Eri süremezsın, göz gezdiremezsin, aklı yoramazsın! Tüm bunlar suç, günah... Hem de büyük günah!... Böyle bir işe kalkışırsan çarpılacağını tüm kitaplar yazar... Ya, ne sandın ki!... Kitabın çarpması yetmezse, hepimiz çarparız seni... Bizi miskinliğimizden uyandıрмаğa ne hakkın var, senin!..

Ne olursun, düşün dostum! düşünmene değer!... Bize (ahlâk) diye gösterilen şeyler, gerçekten ahlâklı mıdır? Ya, (ahlâk) diye bize belletilen şeylerin içinde pek çok ahlâksızlık varsa! Ya, ahlâkın gerçekten ahlâklı olup olmadığını saptamak için yeni bir değerlendirme gerekiyorsa!.. Bilirsin, bu lâfi sen-ben gibi sıradan bir kimse söylemiş değil; Nietzsche'nin, insan soyunun yetiştirmiş olduğu belki de en büyük aklının önerisidir bu...

(Devamı Sonraki Sayıda)

DUYURU

AĞIN KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ'nin

Olağan Genel Kurul Toplantısı 13/3/1993 Günü

Saat 13.00 de, Çoğunluk Sağlanamadığı Takdirde

14/3/1993 Pazar Günü Saat 13.00 de

-MALİYE OKULU MEZUNLARI DERNEĞİ LOKALİ-

Konur Sokak No: 13/5 Kızılay - ANKARA Adresinde

Yapılacaktır. Tüm Üyelere Duyurulur.

Yönetim Kurulu

FOTOGRAFLARLA ANILAR

Ayaktakiler: (Soldan Sağa) 1- Gültekin YANDIMATA 2- Ali KABASAKAL 3- Şadan KABASAKAL 4- Hatice KOCAR
5- Meftune GENÇOSMANOĞLU 6- Nemmin SERTTAŞ 7- Yurdanur TULUNAY KABASAKAL
Oturanelar: (Soldan Sağa) 1- Gülten SEZER (İLTER) 2- Sevilay YAVUZ (KABASAKAL)
3- Yurdakul KABASAKAL En Önde Canan KABASAKAL (DELİBAŞI)

(Soldan Sağa) 1- Ayşe Bacı 2- Haççe Bacı 3- Havva Bacı 4- Zahide Bacı

Bu resmi çekerken Hocagilin Haççe Bacı resim çekmenin günah olduğunu söyleyerek izin vermedi. Bunun üzerine "Bak Haççe Bacı ölüm Allah'ın emri, hepimiz öleceğiz. Öldükten sonra bu resme bakıldıkça rahmetle anılacak, belki fatiha okunup ruhuna bağışlanacak. Bu resim olmaz ise belki hiç anılmayacaksınız; gel müsaade et resmi çekeyim ilerde rahmetle anılırsın" Bunun üzerine "peki anam hadi çek" dedi ve resmi çektim. Allah tüm ölümlerimizle birlikte yukandaki sevgili değerlerimize de bol rahmet ihsan etsin. Amin.

Gültekin YANDIMATA

GENÇLERİN SAYFASI

YALNIZLIK

Ve Tanrı yalnızlığı yaratmış
İçimizde haykıran yalnızlığı
Hiçkırıklardan derlenmiş bir ezgiye
Düşlemiş haykırıslarım
Yalnızlık demiş gözlerdeki vahşi bakışa
Acımasızlığın anlamını aramış hayat sözlüğünde
Umutsuzluğun izlerini görmüş ağlayan gözlerde
Ve birşeyler sezmiş akan sınırsız yaşlarda
Sevgilerin ardından
Gözyaşlarını çarpmış nefretle
Küçültmüş küçültmüş zamanı
Asırları bir ana sağdırmış
Bakmış ki hala kupkuru
Alev alev yanmakta gözpınarları
Yanardağ volkanları gibi çılgın
Yanardağ volkanları gibi delice
Ağlayan gözler
Haykıran sesler
Söylemekte sessizliği

Bir anda yaşanan
Ve görülen tüm çıplaklığıyla
İçimizdeki isyan dünyaya
İsyan kusan bakışlarda
Sevilmeyende sanılan yalnızlık
Sevilenin ahşaklığıdır oysa
Unutulmuşluğun ezberi denir yalnızlığa
Oysa yalnızlık
Paylaşılmayan özgürlüktür unutanın bakışlarında

Seçil KAYA
Ankara Fen Lisesi
Son Sınıf Öğrencisi

GECELER'DE YALNIZLIK

Karanlık gecelerin başlangıcında
Duygular gömülür yalnızlığa
Sitem dolu gözyaşlarında
Bir kördüğüm olur ümitler,
beklenen mutluğa.

Seni bekler bu yaş gözlerim
Hayallerime bir duvar örer şüphelerim.
Acılarla sevgilerin bedelini öderim.
Hüküm giyer geceler yalnızlığa...

Çözülmeyen bir bilmece gibidir bakışlar
Dökülecek dertler, yasak arzular
Gerçeklere ödün vermeyen yalanlara kaçışlar
Bir ihtiyaç duyarım acıda olsa yalnızlığa...

İstemem zifiri karanlıkların dostluğunu
Gideremez hiçbir duygu sensizliğin
verdiği burukluğu
Haberin bile olmadan ızdırapla geçer
Yalnızlıkla dolu sonsuz geceler.

Didem SOYLU
Malatya Lisesi 2. Sınıf Öğrencisi
2 - Eylül - 1992

HABERLER

ARAMIZDAN AYRILANLAR

- Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nin geçen yıl düzenlediği Hanımlar Çayına gönüllü olarak katılan, bütün hemşehrilerimizle tek tek ilgilenen onur konuğumuz ,değerli Arapkirli hemşehrimiz Füsün eşi Adnan Kahveci ve kızlarını elim bir trafik kazasında kaybettik. Tanrıdan rahmet, tüm yakınlarına baş sağlığı dileriz.
- Ali efendigilin merhum Ahmet efendinin kızı, Aliuşağı mahallesinden merhum Sabri Adıgüzelin eşi Ziraat Mühendisi Necdet Adıgüzelin ve Ankara İdare Mahkemesi Yargıcı Doğan Adıgüzelin anneleri Zahide Adıgüzel 8-Ocak 1993 de İzmir'de vefat etmiştir.Tanrıdan rahmet, tüm yakınlarına başsağlığı dileriz.

AĞIN

* * *

- 29. Kasım, 1992 günü, Girani köyünde oturmakta olan, Zabulbarlı Topal Sefer dayının oğlu Mehmet Koçer arkadaşları ile çıktığı avda beyin kanaması geçirmiştir. Köyden getirilen salaca ile köylüler Mehmet Köçer'i köye taşımışlarsa da, aynı gece Mehmet Koçer ölmüştür. Tüm yakınlarına başsağlığı, ölüye rahmet dileriz.

* * *

- Komşu İlçemiz Keban'da, bir aile geçimsizliğinden doğan bunalıma düşen bir ana, iki çocuğunu yanına alarak, fırat kıyısına inmiş. Büyük çocuğunu gidip olayı haber vermesi için eve göndermiş, küçük çocuğu ile kendini suya atarak intihar etmiştir.

* * *

- Karayolları Diyarbakır Bölge Müdürü olan hemşerimiz Mehmet Baltacı, Karayolları Genel Müdürlüğü Köprüler Dairesi Başkanlığına atanıp, yeni görevine başlamıştır. Ağın'a Karamağara dışında, daha yukarılardan, karşı köyleri-mizide Ağın'a bağlayacak bir köprü için, sayın hemşehrimizden yardım isteyerek, yeni görevini kutlar, başarılar dileriz.

* * *

- 1992 yazında, Hozakpur Muhtarı sayın Nevzat Ateş, Köy Hizmetleri Müdürlüğü ile uzun girişimleri sonunda, Küşne deresinden Zabulbar yolundan ayrılıp, küşnenin güney yönündeki yamaçtan, Karadağ üzerinden Küşne yolu ile köyün mezarlık üzerinden inen yolunu yaptırdı. Hüni, Zabulbar ve Vahşen köylerini Hozakpur'a bağlayan bu yol Hozakpur için büyük bir hizmettir. Sayın Nevzat Ateş'i candan kutluyor, hizmetin devamını diliyoruz.

* * *

- Halen iki ay önce yöremizde çatı sacının 0,35 mm liği (Arapgirden getiriliyor ve kira ücreti dışında) 75 bin liraydı. Müftülük lojmanından artan saçlar 60 bin liradan satılmış. İbik dayının 49 yıllık fıkasını ZAMAN gazetesine ulaştırıp yargılayanlar kimlerse bunu da duysunlar.

* * *

- 23. Kasım 1992 günü Ağın ve yöresine 30 cm. den çok kar yağdı. Tipi ile savrulan bu kar, tepeleri karaya çıkardı ve bir hafta sonra gene aynı yoğunlukda kar yağdı. Havaaların iyi gitmesine aldanan Keklikler, karla birlikte yöremize üşüştüler. Avcu olan olmayan bol keklik yedi. Göl kıyılarında suya dökülen kekliklerin büyük zayıat verdiği kayıklarla gölden keklik toplandığı yeni bir av türü oluşturdu.

* * *

- 23. Kasım, 1992 günü Saracık başında tipiye tutulan bir koyun sürüsünden 50 tanesi boğulmuş, 31 tanesi de kesilmiştir. Bu sırada yolda bulunan Sedat Sarıoğlu ve arabadakiler, koyunlarla birlikte, Arapgir'den gelen karayolları ekiplerince kurtarılmıştır.

İsmail BEYDEMİR

ERDAL YAZICI

Fotograf Sergisi

"BİR YAPRAK DÖKÜMÜ ÖYKÜSÜ"

(8-25. Şubat. 1993)

TÜRK-İNGİLİZ KÜLTÜR DERNEĞİ

(Adakale Sokak No: 27 Yenışehir/ANKARA)

8. İSTANBUL FOTOĞRAF GÜNLERİ etkinlikleri içinde izleyiciye sunulan "BİR YAPRAK DÖKÜMÜ ÖYKÜSÜ" Fotoğraf Sergisi 8. Şubat. 1993 Pazartesi günü Ankara'da Türk-İngiliz Kültür Derneği Sanat Galerisi'nde açılıyor. Sergi 25. Şubat. 1993 tarihine değin gezilebilecek. Serginin konusu KAYBOLAN ZANAATLAR... Asırlık araç-gereç ve yöntemlerle üretim yapan, teknolojik değışimlere ayak uyduramayıp yenik düşen, her geçen gün eriyip yok olan yaratıcı ellerin-Zanaatkarların iş ve dinlence an'ları, dünyaları anlatılıyor bu sergide. Erdal Yazıcı'nın 2. kişisel sergisi... "BİR YAPRAK DÖKÜMÜ ÖYKÜSÜ" Fotoğraf Sergisinin Ataol Yayıncılık'ın 'Fotoğraf Dizisi' içinde bir de Fotoğraf Albümü yayınlandı. Albümde 30 zanaatı kapsayan 70 fotoğraf bulunuyor. "BİR YAPRAK DÖKÜMÜ ÖYKÜSÜ - Kaybolan Zanaatlar" isimli Fotoğraf Albümünün tanıtımı serginin açılış kokteylinde gerçekleştirilecek.

AĞIN